

Absalom, III, 476, 1; 503, 1 (Vide Convicia, INIURIA).

VERITATE TUA, EXAUDI ME IN TUA JUSTITIA. Contrito ab omni peccata, III, 483, 1: *Dixitque Nathan ad David: Dominus quoque transulit peccatum tuum. Contrito justificat quasi ultima dispositio ad justitiam, XII, 636, 2: Si autem impius egerit penitentiam... earet, et non morietur. Omnitum iniquitatum ejus non recordabor. Contrito abolet peccata, semperque conjuncta est cum infusione gratiae sanctificantis, XI, 416, 2: *Si revertamini et quiescatis, salvi eritis.* Contrito etiam sine sacramento rapsa suscepit, cum solo ejus uero culpam abolet, VI, 374, 2: *Qui... confessus fuerit (peccata) religeretur ea, misericordiam consequetur.* Contrito perfecta quomodo iustificationem adiudicat, XVII, 223, 2: *Mitiludorū ei peccata nulla, quoniam dñeit multum. Contritionem quomodo consolatio subsequi debeat, Psalm., II, 440, 2.**

IV. CONTRITIONIS EXEMPLA. — Contrito Davidis quanta fuit, Psalm., II, 40, 4 et seq. Contritos corde quo Christus sanaverit, XI, 716, 2 (Vide COMPUNCTIO, CONVERSIO, PECCATUM, PENITENTIA).

CONTUMELIA. I. **CONTUMELIE ORIGO, NATURA, GRAVITAS.** — Contumelia ex odio celato oritur, V, 294, 2: *Absondunt odiu tabia mendacia: qui profert contumeliam, insipiens est.* Contumelia fit palam, detractione clam, XVI, 165, 1: *Magister, huc dicens, etiam contumeliam nobis facit.* Contumelia quando sit peccatum uenit, quando mortale, XV, 162, 1: *Qui autem disertus fatus, reus erit gehenna ignis.* Contumelia in quo sint ehi similes, V, 523, 1: *Malus obdid lingua iniqua, et fallax obtemperante labitis mendacibus.*

II. **CONTUMELIA SUPERFICIE, ET QUOMODO.** — Contumelia tolerata gravissima, Job, 397, 4, 2: *Uusque aggritum animam meam, et alteritus me sermonibus?* Contumeliam pati, quam sit praestans, I, 683, 2. Contumeliam innocentem non afflidunt, VI, 296, 1: *Sicut avis ad alia transvolans, et passer quolibet vadens, si maledicatur frusta prolatum in quempiam supervenit.* Contumelia iuvat nos, ideoque ei gratia debetur, III, 502, 1: *Dominus praecepit ei ut malediceretur David.*

Contumelia non est per contumeliam respondendum, V, 321, 1, 2: *Vir autem prudens tacet.* Si absolute non est respondentum, Job, 706, 2. Duo id contumeliarum patiuntur stimuli, VI, 237, 1, 2: *Ne contendas cum pessimi, nec amuleris impio: quoniam non habent futurorum spem malit, et lucernam impiorum extinguenter.* Contumeliam de uno audiens, eam alteri non narret, IX, 531, 2: *Ne iteres verbum nequam et durum, et non minaberis.*

III. **CONTUMELIE PUNITE EXEMPLA.** — Contumelia illata Abner ab Isbosetho occasio translati ab eo regni ad Davidem, III, 443, 2. Contumelia illata Achitophel a David vitante ejus nepte Bethsabe per adulterium, fuit ratio quare concuravit cum

Absalom, III, 476, 1: 503, 1 (Vide Convicia, INIURIA).

CONVENTUS. Conventus publicos Christianorum commendat Apostolus, XIX, 460, 1. Quis in illo ulti ritus esset et ordo, XVIII, 395, 1. Conventus forenses quos scriba Ephesius intelligat, XVII, 360, 2.

CONVERSIO PECCATORIS. I. **CONVERSIONIS NATURA, ET SIGNA.** — Conversio plena ad Deum quae sit, IX, 565, 1: *Qui timet Deum, converteretur ad eum suum.* Converterit ad eum qui sit, XII, 467, 2: *Converte, Israel, ad Domum tuum Deum tuum.* Conversio ad Deum triplex a parte modi, Job, 650, 2: *Ecce hoc omnia operatur Deus tibi vicibus per singulos, ut revocet animas eorum a corruptione, et illuminet luce viventium.* Conversio peccatoris adumbratur in duabus disciplulis missis ad adducendam asinam, XV, 458, 2. Conversus ad bonam vitam a mala, dici potest tropologice torris erutus de igne, XIV, 384, 2: *Nunquid non iste torris est erutus de igne.* Conversionis uera signum est zelus animarum, XV, 243, 2: *Factum est, discubenter in domo, multi publicani et peccatores venientes, discubebant cum Iesu et discipulis eius.* Conversus, ex zelo etiam studet alios convertere, XVI, 364, 1: *Religuit ergo hydram suam mulier, et abiit in civitatem, et dixit illis hominibus: Venite, et videbat hominem, qui dixit mihi omnia quecumque feci.*

II. **CONVERSIONIS NECESSITAS, CAUSA, ET MODUS.**

* An obligemur primo instanti usus rationis converti ad Deum, XIV, 360, 2. Conversio animarum pendet a Christo, XVI, 441, 2. Ad conversionem peccatoris necessaria est Dei gratia, et liberum arbitrium gratiae cooperans, XIII, 451, 1, 2: *Converte nos ad te, Domine, et convertemur: in nova dies nostros, sicut a principio.* Conversio non incipit a Deo, Deique gratia præveniente liberum arbitrium, 227, 2: *Postquam enim convertisti me, egi panitentiam.* In homini conversione eluet Dei virtus, XVIII, 396, 1: *Uisciat... quæ sit supereminens magnitudo virtutis ejus in nos qui credimus, secundum operationem potentiz virtutis ejus quam operatus est.* Conversus non eloquuntur concionatoris tribuenda, 261, 1: *Et sermo meus, et predicatione mea non in perspicillibus humana sapientia verbis, ut fidis vestra non sit in sapientia hominum, sed in virtute Dei.* In conversione hominis a sancto Deus tri solet facere, I, 549, 2 et seq.: *Non eos eduxit Deus per viam terra Phœlistim, quæ vicina est, ne forte parceret eum, si vidiisset adversum se bella consurgere.*

*² Conversio ad Deum nullo modo differt, V, 151, 2: *Iste morietur, quia non habuit disciplinam, et in multitudine stultitiae sua decipiebat.* Non differenda ad finem vite, Job, 716, 4. Cito convertendum ad Deum per penitentiam, IX, 79, 4, 2: *Non tardes converti ad eum, et ne dif-*

feras de die in diem.

Convertis volentes in agis ten-
tentur, et quare, I, 474, 2.

II. **CONVERSIONIS EFFECTUS.** Job, 659, 2: *De-
precabutur Deum, et placabilis ei erit: et videbit
faciem ejus in jubilo, et reddet homini justitiam
suam.* Conversio quantum in penitente mutatio-
nem inducat, XVI, 204, 1. Omnes hec faciat, maxime
Deum, et est omnium bonus, ibid.: *Dico vobis gaudia
gaudium erit in celo super uno peccatore pa-
nilentem agentem.* Conversi magis gaudent de vir-
tute, quam prius de vita, XV, 437, 1. Convertentes
se ad Deum, quam consolantur experientia, Psalm., II, 356, 1: *In convertendo Dominus capti-
vitatam Sun, facti sunus sicuti consolati.* Conversio
mira cuiusdam secularium, XI, 413, 1, 2.

CONVERSIO ANIMARUM. Conversio anima-
rum quam sit gloria, XX, 227, 1, 2: *Qui converti fecerit peccatorum ab errore via sua,
salvabit animam ejus a morte.* Et Deo placen-
t, 229, 1. Conversio animarum legit peccata, 228, 1, 2:
*El operiet multitudinem peccatorum, conversores
animarum quomodo sunt sacrificares,* XVIII,
239, 1: *Ut sim minister Christi Jesu, sanctificans
Evangelium Dei, ut fiat oblatio Gentium accepta.*
Hi perficiunt corpus Christi, 598, 2: *Et ipsum
dedidit caput supra omnem Ecclesiam, quæ est
corpus ipsius.* Cor justus iniquos convertere co-
natur, VI, 107, 2 et seq.: *Eccegit justus deus tibi
impedit detrahant ipsos a mala.* Convertere cor
patrum ad illos quid sit, XIV, 612, 2 et seq. Con-
vertire volens animas, Deus roget ut cuncta sua
dirigat, V, 452, 1: *Hominis est animam prepara-
re, et Domini gubernare linguam.*

CONVERSIO INFIDELIUM. Conversio Gentium ad Christum predicta est a Tobit seniore, IV,
308, 2: *Jerusalem electa Dei... luce splendida ful-
gebis, et omnes fines terra adorabunt te.* Prægnata
et promissa per Prophetas, XIII, 643, 2.

Conversio Indiarum Orientalium et Occidentali-
um ab Abdio propheta fuit, XIV, 4, 19, 1: *Et
transmigratio Jerusalem, que in Bosphoro est,
possidebit civitates Austr. Conversio Gentium per
Apostolos vocatur predatio et spoliu, 578, 1:
*Ecce ego teo manum meam super eos, et erunt
predæ his qui servilebant sibi.* Hoc Deo accepta
est inter sacrificia, 465, 1. Conversio Gentium
miru quantu[m] de causis, VIII, 3, 1. Conversio mun-
di per Apostolos fuit effectus et decus resurrec-
tionis Christi, XVI, 546, 1.*

Conversio Judeorum quanti sit gaudii occasio, XVIII, 192, 1, 2: *Si enim amisit eum reconi-
tatio est mundi, quæ assumptio, nisi vita ex mor-
tuis?* Conversio Judeorum fuit in fine mundi, XIV
481, 1: *Et confortabit dominum Iuda, et dominum
Joseph salvato, et concertam eos.*

CONVICIA. I. **CONVICHI GRAVITAS.** — Convicia
gravitas metienda ex affectu conviciantis, et dignita-
tis personæ cui convicari, XV, 162, 1. Convic-
tus aliqui multa mala facit, XVI, 242, 2. Convic-

tor est vere insipiens, V, 294, 1: *Qui profert con-
tumeliam insipiens est.* Convicis assuetis, corre-
ctionis et institutionis estinecapax, IX, 603, 1: *Indi-
plicata loqua non assuget os tuum, est enim
in illa verbum peccati.* Aquilonem denotatur, VI,
346, 1, 2. Ejus et fumi quatuor analogia, IX,
59, 4, 2: *Ante ignem camini vapor et fumus inol-
tatur, sic et onte sanguinem maleficia, et contu-
mea, et mina.*

II. **CONVICHI EFFECTUS.** I. **Pro convicante.** Con-
vicia in conviciantem recidunt, VI, 296, 2: *Male-
dictum frusta prolatum in quempiam superven-
tit.*

*² **Pro ei cui convicatur.** Convicia executum
iram et indignationem, VI, 282, 2. Convicia etiam
justis objecta eos excruciant, IV, 280, 1, 2: *Am-
plius etio[n]e te no[n] videamus filium, aut filium super
terram, interfectis virorū tuorum.* Attamen inno-
centem non tangunt, VI, 297, 1. Convicinas in
quo beneficium praestet, IX, 47, 1: *Relinque proximo
tua nocenti te, et tunc deprecati tibi peccata
solventur.* Convicia inimicorum in qua re nobis pro-
sist, VI, 233, 2.

III. **QUOMODO SUFFERENDA CONVICIA.** Ad con-
vicia surdescendum, III, 319, 2: *Piti vero Belial
dixerunt: Num salvare nos poterit iste? Ille vero
dissimulabat se audire;* VII, 212, 1: *Cunctis ser-
uibus qui dieuntur, ne accommodes cor tuum,
ne forte audias sermonem maledicentem tibi.* Con-
vicium convicio repellere, molebris est, XVIII, 614, 2.
Convicua metuens, timidor est hoste fugiente, XIII,
116, 2. Convicui victoria parat modestia, culpe
confessione, at miti responsu, V, 546, 1: *Respon-
sio mollis frangit iram.* Illud tolerantium tres sunt
gradus, quorum in exemplu sunt David, Job,
S. Paulus, IX, 590, 2.

CONVIVIA. I. **QUI ESSENT VETERUM MORES IN
CONVIVIIS.** Conviviorum quis esset finis et scopus,
X, 144, 2. Conviviorum præcisæ leges, ibid. Con-
viviorum diei quinam Genitiliis essent, XX, 264, 1.

Conviviorum mos ultimo die annis et primo inde
ortum habebat, XI, 748, 2. Convivis olim pedes la-
vabantur, XVI, 127, 1. Et osculum dabatur, ibid., 2.
Et manus et caput unguento perfumebaruntur,
128, 1. Eos olim excipiebat, compellebat, dispo-
bat et regebat modi imperator, X, 144, 2; 145, 2.
Symposiarcham suum maneribus et ferculis hono-
rabant, et subinde mysticis, 148, 1. Olim con-
vivas accumbentib[us] coronati, et quare, 146, 2;
147, 4. In conviviis olim adhibebantur unguenta et
flores, VI, 113, 2; 338, 2; 339, 1, 3. Conviva
coronabantur rosis, myro, et aliis floribus et herbis,
cur, XIII, 598, 2. Conviva cur olim coronarentur
primo fascia lanae vel linea, deinde seris flores,
tum calidis, tum frigidis, XII, 673, 1, 2. In convi-
vis mos olim fuit circumdato cyrilli ramo convivas
ad cantandum excitare, XIV, 362, 2. Convivis
olim musica adhibebatur, IX, 580, 1; X, 149, 1;
150, 2; 151, 1, 2. Cur, XIII, 598, 2. Convivia olim

ex collectis symbolice instruebantur, X, 148, 1. Olim in mensa sapientes miscebant sermones, IV, 362, 2.

Convivium sacrum ex victimis Deo immolatis sacris lectioibus et sermonibus condicabantur, V, 251, 257, 4.

Convivii funebris antiquitas, III, 344, 2. Cur militibus olim convivium daretur, V, 255, 2.

II. QUE SINT REGULE IN CONVIVIIS OBSERVANDAE.

1^a Convivia sic appellantur communione victus, cibi et vite, XIII, 349, 1; XIV, 468, 1. Convivia que bona sunt, Job, 14, 2. Convivia Christianorum qualia esse debant, XVIII, 659, 2. Nolite inebriari vino, in quo est luxuria, sed implemunt Spiritu sancto. Qualia erant convivia primorum Christianorum, XX, 674, 1.

2^a Quid servandum finem ob quem conviva invitando sunt. Convivium ex amore, non labore instruendum, V, 462, 4: Melius est vocari ad olera cum charitate, quam ad vitulum saginatum cum odio. Ejus forma et anima est amor et benevolentia, ibid. Convivium instruere amicis quatenus laudabile, quatenus culpandum, XVI, 196, 1, 2: Cum facias prandium aut canam, noli vocare amicos tuos, neque fratres, neque cognatos, neque vicinos divites. Convivia adeantes timore Dei se preannuntiant, XX, 674, 4: His sunt in epulis suis maculae convivantes sine timore.

3^a Quod convivarum numerum et qualitatem. Convivium sit inter paucos; quot olim complectetur dissudatur, X, 81, 1: Ne oblecteris in turbis nec in modicis, XIV, 167, 2. Convivarum numerus sit decens, XV, 525, 1. Juici sunt convivio adhibendi, IX, 290, 2: Viri justi sunt ibi convivia.

4^a Quod tempus. Convivia non noctis sed diei sunt opera, et per diem frequentanda, Job, 15, 1, 2.

5^a Quod loci electionem, Job, 15, 1: Et ibid filii eius et facebant convivium per domos, unusquisque in domo suo; XVI, 195, 2 et seq.: Cum vocatus fueris, vade, recumbre in novissimo loco. Quoniam convivia sunt in mensa collocandi, X, 441, 1, 2.

6^a Quod mense frugitatem. Convivia sunt frugalia, more priscorum Christianorum, IV, 328, 2. Et more primorum Parsarum alarumque gentium, 362, 2. Convivia, more veterum, arecent a mensis ebrietatem, etc., 300, 2: Sed ei cum timore Domini nuptiarum convivium exercabant. Convive non sunt cogendi ad bibendum, 363, 1. Convivia ebriosorum desunt in rixas et cades, VI, 204, 1: Oui rixa, cui fovea, cui sine causa vulnera? Nonne his qui conmoratur in vino et student calicibus opolantur? Conviviorum hodiernorum luxus reprehenditur, XVIII, 660, 4. Convivia solemnia de communi serario suggestant a S. Jacobo, XX, 204, 4: Epulati estis, et in luxurias nutriti corda vestra in die occasioneis.

7^a Quod decentiam et charitatem per convivium observandam. In convivis ostenditur bona vel

mala educatio, X, 123, 1. Conviva quoniam se in mensa gerere debet, 120, 2: Supra mensam magnam sedisti, non operias super illam fauem tuam prior; 121, 1, 2: Non dicas sic: Multa sunt qui super illam sunt: memento quoniam malus est oculus nequam; 123, 1: Ne exstendas manum tuam prior, et invidia contaminatus erubescas; 124, 2: Utere quasi homo frugi hit que tibi apponuntur, ne eum manducas multum, odio habeas; 125, 4, 2: Cessa prior causa disciplina, et noli nimis esse, ne forte offendas; et si in medio multorum seistis, prior illis ne extendas manum tuam, ne prior poscas biber, 129, 1, 2; 138, 2; 139, 2. Conviva se invicem in palma non compriment, X, 123, 2.

Conviva maledici suggestantur, XIV, 468, 4. Convivia vocantur spine tribus de causis, 167, 2 et seq: Quia sicut spina se invicem complectuntur, sic convivium eorum pariter polantur. In iis sepe fame aliena detrahunt, IX, 337, 4. — Eruditis bonisque sermonibus condit, X, 148, 2; 149, 1: Loquere, major natus, deinceps enim te primum verbum diligenter scientia. Convivia sunt occasio gaudii et leticie, non tristitia vel contemptus, 140, 1: In convivio vini non arguas proximum, et non despicias illum in jucunditate illius. Convivii sepe excidit causa fuere, XIV, 467, 2:

III. CONVIVIA ALIENA NON FREQUENTANDA, ET QUAE PRESENTIM VITANDA. — Convivia aliena frequenter dissudatur, X, 81, 1: Melior est vicius pauperis sub tegmine asserum, quam sibi splendida Zerger sine domicilio. — Convivia vix sine culpa celebrantur, XVI, 220, 2: Epulabatur quotidie splendide. Convivia egestatem parium corporalem et spiritualem, atque inde oritur dolor, VI, 114, 2: Qui diligat epulas, in egestate erit, qui amat vinum et pingua, non dilabitur. — Conviviorum postridianus dies doloris et penitentie, IV, 365. Convivia avari nihil dat voluptatis et honoris, sed doloris et dedecoris plurimum, et nauseam creat, VI, 188, 1, 2: Non comedas cum homine invidio, et ne desideres cibos ejus.... Come et bib, dicit tibi; et mens ejus non est tecum. Convivia principum sunt periculosa, 474, 2 et seq.: Quando sederis ut comedas cum principe, diligenter attende quae apposita sunt ante faciem tuam [Vide COMESTIO, EBRIETAS, VINUM].

COOPERATIO (Vide GRATIA).

I. COR. VOCIS CORDIS IN SCRIPTURA VARIE ACCEPTATIONES. Cor in Scriptura tria significat, mentem, appetitum et voluntatem, et cor proprium dicunt, cur, XII, 752, 2; XVIII, 478, 1: Corde creditum ad justitiam; 263, 1: Oculus non vidat, ne auris audiat, nec in cor hominis ascendi, que preparavit Deus. Hinc si tribunum cogitationes, ibid. Capitur etiam nonnunquam pro consilio, sapientia, prudencia cum animi magnitudine

coniuncta, XII, 704, 1: Dediti cor tuum quasi cor Det, XIII, 384, 1: Factus est Ephram quasi columba seducta, non habens cor. Significat etiam interiora omnia, XII, 456, 2: Dirumpunt interiora iesorū eorum. Etiam sinum et ventrem significat, X, 564, 2: Ventre meus conturbans est querendo illam (sapientiam). Suntius est ista vox pro corpore, I, 222, 1: Ponamusque bucellam panis, et confortate cor vestrum. Pro toto homine, Psalm, I, 233, 1, 2: Ut trucent rectos corde. Captiūr pro anima, XI, 106, 2.

II. CORDIS HUMANI NATURA ET PROPRIETATES TUM PHYSICE, TUM MORALES.

1^a Cor est sua substantia solidum, firmumque, complexione igneum, figura pyramide, XII, 353, 2. Cor sicut in medio hominis, ibid. Ipsum semper agitatur, ibid. Cordis descrip̄tio, symptomata, IX, 106, 2. Id semper crescit aut decrescit, V, 299, 2; X, 564, 1. Cor sensibile quo sit,

Cordis humani proprietates, V, 124, 1; IX, 574, 1; 589, 1. Habet cura ore magnum afflatum, V, 266, 2. Habet magna sympathiam cum oculis, VI, 199, 2; 206, 2. Cordis et oculi analogiae quinque, IX, 589, 1. Cor fons lacrymarum est, XII, 81, 1. Cor dicatur simile maximum et minimum, XIII, 385, 2. Cordis recentia in puer pondus sunt due drachmas, 438, 2. Cor maximum est signum parvi animi, parvum maxim, 88, 1. Cor parvum habent generosa animalia, magnum timidus, XIV, 209, 1. Id habent sicut pisces ut homo, 216, 2.

Cor generat spiritus eiusque in singula membra innitit, V, 436, 2. Est officia spirituum, XII, 733, 2. Est vite principium, VI, 94, 1; XVIII, 47, 1. Est primum vivens et ultimum moriens, V, 588, 2; XII, 753, 2.

2^a Cor est origo omnium passionum, V, 548, 1. Est origo omnium actionum vitium, tum naturalium, tum moralium, X, 260, 2. Est origo sensus communis, rationis, prudenter et sapientie, XIV, 223, 1. Perinet ad intellectum, est radix consilii et symbolum vita deformis, V, 279, 2; 367, 1. Cor est sedes animositatis et audacie, IV, 419, 1. Ex corde latitudo motus exortitur, et in eodem desinit, XIV, 264, 1. Corde sano corpus est sanum, XII, 753, 2. Cor voluntati subservit, 753, 1, 2. Cordis et voluntatis analogiae, 753, 1. Omnes suas passiones et affectiones in reliquum corpus, et praesertim in faciem transmittit, IX, 404, 1; 589, 1; 689, 2. Cor gaudens faciem hilarem et decorum, V, 457, 1. Cordis deliquium quos caester effectus, XIV, 184, 1. Cor sibi conscientie motoris non facile capitur solitus externis, V, 412, 2 et seq. Corde qui carere dicuntur, XIII, 385, 4.

Cordis instabilitas, V, 122, 1; XII, 358, 1: Peccatum peccavit, propterea instabilis facta est.

Cor hominis est inscrutabile, XV, 182, 1. Pravum

et inscrutabile, XII, 441, 1: Est cor hominis inscrutabile. Cor regum inscrutabile, VI, 256, 1, 2: Corum sursum, et terra deorsum, et cor regum inscrutabile.

Est quasi speculum humanarum affectionum, VI, 350, 2. Ipsum tamen saepē fallax, ibid.

III. QUARUM RERUM COR SIT SYMBOLUM, ET QUID RERUBUS COMPARATUR. — Cor nostrum mulierum rerum est symbolum, VII, 141, 1. Cordis forma symbolica exponitur, XVII, 233, 2. Cor symbolum est sedes sapientiae, V, 58, 1; 585, 1. Item prudentia et magna imitatio, IX, 874, 1. Et se credi, ibid. Symbolum est mentis, sapientiae et amoris, V, 585, 1; X, 553, 2; XII, 56, 1; XIV, 431, 1.

Cor hominis velut mare est, volentia navis, V, 27, 4. Est velut fons, 142, 1; 144, 1, 2. Fons comparatur, maxime cor sapientis, 564, 1. Cor sapientiae est profundum, VI, 63, 2. Item crat̄er sapientiae, ibid. Cor sanctum et sanctitate stabilitum, est instar rupis immobile, X, 45, 2. Corda sancctorum sunt velut desertum, XXI, 249, 2. Cor sapientis in dextera est, cor stolidi in sinistra, VII, 334, 2. Corda doctorum sapientia et scientiae divitiae plena sunt ceteri gazophylacia, XII, 797, 1. Cor est velut bilanx, V, 313, 1. Quasi focus et ar corporis, XIII, 385, 2. Quasi molendinum, VII, 45, 2. Est bulla pectoris, XIII, 385, 1. Agro assimilatur. Cor pium tropologicum est altare Dei, XII, 827, 1.

Cor carnem et lapideum quid sit tropologicum, XII, 544, 1, 2. Quid cor novum sit, ibid. Cor carnem quoniam Deus det, et auferat cor lapideum, ibid., et 752, 2. Cor lapideum quid sit, 752, 2. Cor hirsutum et pilosum quinam habuerint, 753, 1. Est id signum hominum durorum, asperorum et crudelium, ibid.

IV. QUANTI MOMENTI SIT COR CUSTODIRE ET VIRTUTIBUS ORNARE. — ¹⁰ Ex corde vita procedit, physice et morali, XVIII, 47, 1. Est hominis principale, Job, 556, 2. Ex corde dependet an quis habendus dives vel pauper, X, 282, 1: Substantia inopis secundum cor ejus. Ex eo bona et mala cogitationes procedunt, V, 129, 1: Omni custodia servis cor tuum, quia ex ipso vita procedit. Cor malum cogitat malum, 463, 1; 167, 2: Sex sunt quae odit Dominus.... cor machinaria cogitationes pessimas. Quam in eo diversimode se gerat, ibid. Quale cor tale os, VIII, 70, 2: Favus distillans labia tua. Cor ut est, ita loquitur lingua, XV, 308, 2: Ex abundantia enim cordis los legitur. Cor paleat ex ore, VI, 351, 1.

Est ergo omni custodia custodiendum, V, 121, 1; 436, 2; XV, 355, 1: De corde enim exirent cogitationes mala, etc... haec sunt quae coquinant hominem.

²⁰ Ejus custodia majoris momenti et difficultatis quam lingue aut manus, V, 120, 2; VI, 234, 2. Est custodiendum a tripli cogitatione, V, 121, 2. Semper bona cogitet, VI, 224, 2: Cogitatio stultus peccatum est.

38 Cor bonum vocatur pura et sancta conscientia iucunda et letis mens. V, 433, 2 et seq.: *Omnis dies pauperis, misera: secura mens quasi fuge contrivit.* Cor bonus et optimum quid sit, XVI, 133, 1: *Hic nunc qui in corde bone et optione audiens, verbum retinet.* Ut flat bonum, cor debet exceli, ejus fructus est cogitatio et sermo, X, 24; **2:** *Sicut rusticatio de ligno ostendit fructuum illius, sic verbum ex cogitatio cordis hominis.* Ager cordis seminandus bono semine, non malo, V, 426, 2. **Cor bonum** dabit homini optimum consilium, X, 256, 1: **3. Cor eius consilii statue tecum.** Ideo ipsum in duebus consulendum, ibid, 257, 2.
4. Cor totum Deo super omnia tradendum est, et quidem maxe, X, 304, 1: *Cor tuum tradet ad vigilandum dilectu[m] ad Dominum, qui fecit illum;* XIV, 445, 2. **Cor** horum imprimis sibi Deus depositat, VI, 200, 1 et seq.: *Præbe, fili, cor tuum mihi.* Divinis inspirationibus est aperendum, IJ, 578, 2. **Radix maa aperta est sciss aquas.** Est id oratione prorsus tradendum, aliis rebus tantum commandom, X, 302, 2. **Cor** hominis solo Deo repleri potest, XVI, 544, 2: *Adsum nobis Patrem, et iuficem nobis.* Cor quantitate capacitatis, X, 564, 2. **Est id** undubium cordi Christi, V, 122, 2. Id oleomunaryari debent dare Deo primum, XVIII, 470, 1: *Semperitis dederas primam Domino, deinde nobis.*

5. Ius preparati ad bonum pertinet ad salutem provenit a gratia Dei, V, 451, 1. Octo modis corda pulsat Deus ut ei sece prebeat, XXI, 88, 1. Cor penetrat et perdeat Deum, X, 377, 1: *Abyssum est et hominum investigavit, et in estuia eorum exegiavit*; IX, 468, 1: *Omnis cor intelligitur ab illo*. Cor Deo paret, Job, 609, 2: *Nonne considerat vias meas, et cunctos gressus meos considerat?* 784, 1: *Sciens quia omnia potes, et nescias tibi aet cogitatio*. Corda omnium angelorum demonum et damnatorum, et cor hominum Deus in manu sua habet, V, 456, 1 et seq: *Infernus et perditio coram Domino; quanto magis corda futurorum hominum?* Cor regum in manu Dei est, XIV, 316, 2; Job, 29, 2: *Qui immutat cor principum populi terra.* Est in manu Domini ut aqua, VI, 91, 1 et seq: *Sicut divisiones aquarum, ita cor regis in manu Domini; quicunque voluerit, inclinabit illud.* Ad Deo flectit quicunque vult, ibid., 256, 4, 2: *Caelum sursum, et terra deorsum; et te regum inscribatur.* Cor regis in manu Dei esse, implente in Cyro, IV, 266, 2. Item in Assuere, 399, 2. Cor ab altero nequit perspicere, VI, 349, 2. Ejus scrutatio ad plenam Dei providentiam spectat, V, 823, 2, VI, 91, 1: *Omnis via viri recta sibi videatur; appendit autem corda Dominius;* 228, 1. Si dizeris: *Vires non suppetunt, qui inspectio est cordis, quis intellegit, et servatorum anima tuus nihil fallit.* Quo igne cor a Deo probetur, V, 523, 2: *Sicut igne probatur argentinum... ita cora probat Deum.* In corde Deus tribunal constituit, XVIII,

63, 1: *Testimonium reddente uestis conscientia, et
intra se invicem copitulationibus accusant uestiū sicut
etiam defendantibus.* Id ei nequit mentiri, *ibid.*
64. Quae cordis munditia omnia regni sibi con-
ciliat, VI, 153, 2: *Qui diligit cordis munditiam,
propter gratiam tabiorum suorum, amicorum ha-
bent regnum.* Quia ratione id mundum reddere pos-
simus, 154, 1. Quo pacto ejus partas parvum,
XV, 44, 2. Cor mundum creare quomodo dicatur
Deus, *Psalm.*, I, 340, 2: *Cor mundum crea in me,
Deus.* Expurgator verbo Dei, VI, 430, 4: *Omnis
sermo Dei ignitus.* Cordis munditia parit munditiam
at honestatem verborum, 153, 1, 2. Cordis mundi-
tum est hostia Deo, *cor*, XX, 94, 1, 2: *Religio
munda... innuaculatum se custodire ab hoc sa-
culo.* Cor mundum stiam placet Christo, VI, 153, 1.
Id quomodo circumcidendum sit, XI, 822, 2.

7º Cordi inscribenda est misericordia et veritas,
V, 75, 1, 2. Cor honim debet esse patens et apertum,
XXXI, 231. Cordis et linguis concordia sit, Job,
262, 2. Heujus arcana caute servanda sunt, IX,
277, 1. Cordis dilatationis effectus, *Psalm.*, VII,
151, 4: *Viam mandatariorum tuorum curcurri, cum
distantias cor meum.* Cor sit placidum et quietum,
VI, 350, 2. Cor qui affectus suos moderatur,
est regnum in quo regnat Deus, 94, 4, 2.

V. Quid sit cor MALUM ET DUXUS. Cor maleum
quod dicitur, VI, 280, 4, 2: *Aetum in nitro, qui
cant carmina cordi pessima.* Triplicer acipi
potest, *ibid.* Cor malevoli recte comparatur vasi
fictili, 320, 2: *Quomodo si argento sordido ornata
vita feretile, sic labia tumentia cum pessimo
corda sociata.* Cor impiorum quomodo pro nihil
sit, V, 299, 2: *Argentum electum lingua justi,
cor autem impiorum pro nihil.* Quomodo id
semper decrescat, *vid.* Ex corde impio et ini-
qui peccatis et iniquitatis fructus oriuntur, XIII,
423, 1: *Asinus inquietatem, et iniquitatem mes-
susit.*

Cor durum est superbum, obstinatum in malo
impotens, IX, 133, 1: *Cor durum male habebit
in novissimo.* Cordis ora pulchra hypotyposis,
XVIII, 57, 2: *Secundum duritiam tuam et im-
penitentis eorū, thesaurizas tibi iram.* In novissimo
a Deo frangetur, IX, 133, 2. Est fucatum, 155, 2: *Cor
ingredens duas vias, non habebit successum.*
Hujus et cordis sapientis antithesis, 137, 2: *Cor
sapientis intelligitur in sapientia.* Corda quo-
modo obdurate Deus, *Psalm.* II: *Hodie si vocem
eius audieritis, nolite obdurate corda vestra.* Cor
superbum est ventus pestilens, XII, 325, 1: *Suscitabo super Babylonem et super habitacula
eius qui cor suum levaverunt contra me, quasi
ventum pestilentiem.*

CORE. Core luit consobrinus Mosis, filius Isaías,
II, 274, 1. Quare Deus eius murmur permisit,
Quando id contigerit, *ibid.* Core, Dathan, Abiron cur
voentur alieni, IX, 462, 2. Core nasospnavit, et
quomodo, II, 278, 2. Eius punitio, 2. Quomodo Core

COR

Dathan, Abiron a Deo sint castigati, X, 462, 2. An a daemonibus flamma absump*t*, ibid. Filii Core ab ha*c*pumione excepti et miraculo*s* servati sunt, II, 278, 2; 346, 2. Cum suis est dama*n*us, 279, 1. An vivis venerantur ad infernum, ibid. Core perditio*p*rejudicium fuit perditionis heretico*r*um, XX, 672, 2, 1. Ipse fit eorum schema, ibid.

CORINTHII. Corinthiæ sapientia, XVIII, 246, 2; 266, 2. Ex superbia, 246, 2. Erat vita et moribus corrupti, 511, 1. Erant in Venetum et galam et idola, proclives, 297, 2; 341, 2; 352, 2. Erant in Paucum ingrati, 460, 1. Et tenaciores, 331, 2; 493, 1. Eorum schismata maxime ex baptismo ora sunt, 251, 2; 277, 1. Jacobant se de domini spiritus sancti, 371, 1. Hinc ironice irridetur ab Apostolo, 280, 1; 281, 1. Eorum erit ob sapientiam spiritualium, 232, 1. Eorum schismata in causa eucharistica, 337, 2. Paulus fuit inis cœpater, 284, 2. Illicum mutatio ex ejus predicatione, 434, 1. Hic sibi adscidit judices ad excommunicandum fornicarium, 286, 2. Corinthii diu post tempora apostolorum virgines suas velaverunt, 336, 1.

CORINTHUS. Corinthus duos habuit portus, a quo condita, dicta bimaris, XVIII, 246. I. Eius statione, divitiae, splendor, luxus, fastus, *tibid.* Fui imperium celebrissimum totius Graeciarum, 392, 2. Era metropolis Achaeia et philosophis abundantia, XVIII, 341, 4. Multos hic Apostolus convertit, XVIII, 246, 2. Pauli tempore nondum episcopum habebat, 392, 2.

CORNELIA. Cornelias quanti a marito testimonia-
batur, I, 94, 2. Cornelia, Gracchorum mater, filio-
sum esse dixit ornamentum, XIX, 207, 4.

CORNELII. Corneliorum familia et gens Romana nobilissima fuit, multi Cornelii illustres referuntur XVII. 299. 1. 2 et seq.

CORNELIUS TACITUS. Cornelii Taciti erro circa Judæorum originem, XIX, 326, 1. Circa an-

sum quo Agrippa mortuus est, XVII, 257, 4.

CORNELIUS CENTURIUS. Cornelius centurius qualis esset, XVII, 230, 1. An fuerit justificatus etenim Petrum accerseret, *ibid.* Cur ergo ad eum missus S. Petrus, 231, 1. Ejus quatuor virtutes, 231, 2. Videl statuonem angelorum corporalem, 232, 1. Servabat statuonem orandi tempora, *ibid.* 2. Ejus frequenter ieiunia, 233, 1. Ejus commendatione a Iudeis, 236, 2. Adorat S. Petrum, et quomodo, 238, 1 et seq. Quemodo in oam et domesticos considerat Spiritus sanctus, 243, 1. An dein creatus episcopos Cassarienses, 243, 2. Ejus dominus est et ecclesiam conversa, 244, 1. An ipse primus e Gentibus sit conversus, *ibid.* Quo anno Christus sit conversus, 245, 1.

C. Cornelius centurio Capharnaumensis an fuerit Hispanus, et Hispanis praedicari, XVII, 244, 1.
CORNELIUS (S.) PAPA. S. Cornelius pontifex audatur, quod gradatim, hoc est per singulos ordinem gradus ad pontificatus apicem concenderit

XVI, 46, 4. Coribus indicatur mysterium sancte crucis, XI, 230, 1. Corona Christi est crux et fortitudo crucis, XIV, 251, 1. Cornuum Christi fortitudo, II, 530, 2. Item charitas et humilitas, *ibid.* Cornuum quatuor crucis, altitudinis, profundi, longitudinis, latitudinis, analogiae, XVIII, 618, 1. Corona Moysis (*Vide Moses*).

Corna modicem quid dicatur oriri post quartam bestiam variam, XIII, 90, 1. Corona parvulum Daniels est Antichristus, XIX, 154, 2. Cornu undicum dicitur Antichristus, XIII, 96, 1. Cornua quatuor Zacharia visa quid denotent, XIV, 369, 4, 2. Quid mystice, 370, 1, 2. Corona decem bestiae maris que sint, et quomodo disponantur, XXI, 253, 1, 2. Quid per ea intelligant heretici, 253, 2. Corona decem draconis rufi quid denotent, 241, 2 et seqq. Corona du simila egi bestiae de terra ascendentes que sint, 259, 1. Corona septem agni quomodo in ejus capite essent disposita, XXI, 423, 2. Quid illa significant, *ibid.*, et seqq.

CORONA. I. CORONE DEFINITIO ET ACCEPTIO VARIA. — Corona dicitur quasi *coherere*, IX, 77, 1; X, 146, 2. Caput pro rei apice, fine, consummatione, IX, 77, 1. Corona vocant etiam pilos rotundi, XI, 678, 1. Corona accipitur pro gale aliquando, XXI, 203, 2. Corona proprio dicta forma est absolutissima, XIV, 433, 2.

II. CORONE VARII USUS APUD VETERES. — ¹ Corona olim nulli nisi Dei dabatur, XXI, 114, 2. Corona olim erant deorum, XIV, 433, 1; XVII, 294, 1, 2.

² Coronam gerebat rex quasi quidam deus terrestris, XIV, 433, 1. Corona erat insigni proprium regis, IV, 322, 1; 379, 2. Insignia erant principatus et potestatis, IX, 214, 1. Qualis erat olim regum corona, XXI, 99, 1; 338, 2. Coronae regum veterum erant fascie, I, 695, 2. Coronabant olim reges mytro, XIV, 363, 1. Qualis esset corona regis Persicorum, IV, 379, 2.

³ Corona aurea proprie sacerdotum erat olim sed provincialium duntaxat, XXI, 99, 1. Corona sacerdotum Judeorum quasi esset, XII, 678, 1. Coronulas habebat tiara Pontificis Judeorum, I, 695, 2. Ciliaris pontificis Aaronis coronula, X, 459, 1. Corona cuius rei regem et sacerdotem monobant, XIV, 433, 1. Corona erat premium sapientie, V, 34, 2. Debetur sapienti ut regi et sacerdoti, IX, 215, 2; X, 447, 1. Coronas quinque dat sapientia, VIII, 1.

⁴ Corona circum altare quare efformata esset, XII, 823, 2. Ipsa describitur, 827, 1, 2. Coronis redimiebant victimae, item sacrificantes et presentes omnes, XVII, 291, 1, 2. Corona cur olim imponebant victimis et donis offerendis, XII, 673, 1, 2.

⁵ Coronae ovantum et triumphantium subindubitate ex mytro, XIV, 364, 2. Corona olympica quam gloria erat, XXI, 89, 2. Haec in eminenti loco suspensa ab agonistis manibus veloci cursu corripiebatur, 74, 1; 173, 1.

⁶ Coronabatur olim princeps pastorum, VI, 333, 2.

⁷ Coronabant sponsi in signum amoris et cordiae et gaudii nuptialis, V, 348, 2; VIII, 22, 2. Item ut victoria de libidine innueretur, *ibid.* Et regnum mariti in familiam, *ibid.* Item espia liberorum, *ibid.*

⁸ In convivis corona dabatur modis imperator, X, 146, 2. Cor convivae coronas herbeas et floreas gosstant, X, 147, 1; XII, 673, 1, 2. Quid corona illa significaret, *ibid.* Corona dabatur convivis ad delicias, XIV, 168, 1.

⁹ Coronas in funere deponebant Graeci et Romanii, XII, 678, 1. Coronae imponebantur mortuis quas vivi gestabant, 300, 1, 2.

¹⁰ Coronae abstinebant primitivi Christiani ob quatuor causas, XI, 718, 2; XV, 610, 2. Sunt coronae ab idolatria invento in honorem idolorum, *ibid.* Atamen coronabantur olim baptizati, XX, 286, 1. Et haec coronae ab episcopo benedicebantur.

III. CORONE SYMBOLA. — Quarum rerum corona sit symbolum, XXI, 114, 2. Corona glorie septem tulitis et nominibus significatur, 62, 2. Variae excellentes includit, *ibid.* Corona est triplicia dignitatis insigne et symbolum, V, 35, 2. Corona symbolum est perfectionis et cumulo, item victorie, 348, 2. Item laboris, strenuitatis et regni, *ibid.* Integritatis, virtutis et perfectionis, 349, 1; XII, 673, 1, 2. Corona apud Hebreos symbolum erat non tantum regni, sed et rerum abundantiae et copia, XI, 349, 2; XIX, 369, 2. Corona gratiarum mystice est catena virtutum, V, 32, 2; 35, 2.

Corona aurea in capite 25 seniorum, quid denotent, si per has sacerdotes intelligant, XXI, 99, 1. Corona tres tabernacula representant tres auroles caelestes, XX, 385, 2. Coronae hereticorum cur finguntur similes esse aure, non aurea, XXI, 201, 2.

Corona Israels que sit, XII, 607, 1. Quid ea tropologice sibi velit, *ibid.* Corona Jesu Pontificis o denario Judaeorum facta, an e tribus partialiis coronis facta fuit, et cur, XIV, 432, 1, 2.

III. CORONA CHRISTI. — Corona spinae Christi praedita ab Isaia, XI, 393, 1. Corona Christi carnea estpinea, V, 349, 1. Corona spinae Christus coronata, an ea ex junco marino, an rhanno fuerit contexta, XV, 610, 1. An ea bis imposta: fuit cum ea crucifixus, *ibid.* Haec ei acerbissimum infixit dolorum et summan ignominiam, *ibid.* Cum fuerit ei coronatus, 2. Quid moraliter denotet, 610, 2 et seq.

Corona Christi sunt multiplices, VIII, 23, 2. Coronae Christi sunt Roma, 26, 2. Corona spina est corona gaudi et leticie, 27, 1. Christianos quales decent corona, XXI, 261, 2. Christianorum corona est spina, non rosea, *ibid.*, VIII, 311, 2.

IV. CORONA SUMMI PONTIFICIS. — Corona triplex cur coronatur Romanus Pontifex, XIV, 433, 1.

Triplex corona uara: quid tropologicum denotet, I, 696, 2. Representat regnum Christi, XIV, 433, 1. Unde vocatur regnum, 432, 1. Adumbrata fuit in corona Iesu pontificis, 433, 1.

V. CORONA SUMPTA PRO BEATITUDINE COLESTIS. — Coronae nomine cur appelletur beatitudo, XXI, 49, 2. Corona celestis est propter hominem, non homo propter coronam, 74, 2. Coronis variis nos Deo coronat, XIX, 369, 2. Corona varia in celo pro meritorum varietate, XIX, 314, 2. Corona regni celestis debet, et obedientibus, V, 33, 1. Corona gloriae celestis quid continet, Psalm. II, 188, 2. Coronae sanctorum sunt coronae Dei, XI, 724, 2. Coronae apostolorum, episcoporum et concionatorum sunt et erunt fideles conversi et populus commissus, XIX, 57, 1; 123, 2. Coronae e celo sanctis ostense, XI, 725, 2. Coronae parate martyribus saepe visae ab eorum custodibus, XIX, 313, 2. Corona preparata qui perdatur, et corona alterius qui capiatur, Job, 663, 1 (*Vide COROLESTIS GLORIA*).

COROZAIN. Corozain urbis descriptio, situs, celebritas, XV, 290, 2. Post mortem Christi eversa et deserta fuit, *ibid.* Quid ei exprobret Christus, *ibid.*, et 251, 1.

CORPORALE. Corporale linteum in sacro representant pannos et fascias quibus recens natus Christus est involutus, XIV, 415, 2. Representant etiam sindonem mundum qua corpus Christi fuit involutum, XVI, 640, 1.

CORPUS CHRISTI (*Vide JESUS CHRISTUS*).

CORPUS HUMANUM. I. CORPORIS CREATIO. Corpus hominis qualiter formatum, I, 79, 1, 2: *Formatum igitur dominus Deus hominem de timore*, Job, 249, 2: *Manus tua fecerit me et plasmaverunt me totum in circuitu;* 250, 1, 2; 251, 1 et 2. Ex qua terra formatum sit homo, 231, 2. Mira et divina singularium corporis membrorum structura, I, 79, 1; Job, 249, 2. Corpus aptum anime motibus, Job, 249, 2. Est exemplar optimae symmetriae, 250, 1. Corporis humani fabrica est instar mundi, I, 81, 2. Corpus humanum constat ex aqua et sanguine, XX, 609, 1, 2. *Hic est vesti veluti per aquam et sanguinem.* Non opus diaboloi ut volumen Manichei, Job, 181, 2. Corpus hoc nostrum arguit esse Deum, XVII, 330, 4, *Faciliter ex uno genito hominum.... querere Deum, si forte attriciet eum, aut inventand, quamevis non longe sit at unuquaque nostrum.*

II. CORPORIS UNIO CUM ANIMA. — Cur vocatur anima, IX, 44, 2: *Non satiabitur donec consumant arefaciens animam suam.* Cur vocetur tabernaculum, XX, 428, 2 et seq.: *Justum autem arbitror, quamcum sum in hoc tabernaculo.* Est tabernaculum anime, Job, 392, 2: *Avellatur de laernaculo suo fiducia ejus, et calce super eum quasi res interiorum.* Est vestis anime, XIV, 581, 1: *Operiet autem iniquitas vestimentum ejus.* Est vas, domus, officina anime, XVIII, 447, 1: *Scimus enim quo-*

*niam si terrestris domus nostra hujus habitationis dissolvetur Corpore uitior anima sicut faber malo, 29, 2. Corporis proprii hac vita sunt etiam propria anime, 450, 2: *Nos manifestari operiet ante tribunal Christi; ut referat unusquisque propria corporis prout gessit.* An corpus recipiat sensationes in se, 28, 2. Corpus pulchrum est index animae pulchrae, X, 386, 2.*

III. CORPORIS MISERIA ET MALUS IN ANIMAM INFLUXUS.

¹ Corpus nostrum est lumen et later, XIV, 194, 1: *Intra in lumen et calca, subigens tene latrem.* Est dominus lutea, Job, 116, 2: *Quanto magis qui habitant domos luteas;* 251, 1, 2: *Memento, queso, quod sicut lumen feceris me.* Corpus nostrum plenum est sordibus, X, 80, 1. Corpus pulchrum saccus stercorum est, XI, 163, 1: *Ei facta sunt morticinia eorum, quasi sterco.* Corpus ad mortis necessitati et seruimus obnoxium est, ut videat mortis cadaver, XVIII, 98, 2; XIX, 43, 2. Corpus humanum horologium habet quod hominem brevitatis vite commoneat, XI, 475, 2; 476, 1. In pulvrem resolvendum, Job, 254, 1; 252, 1.

² Quod dicatur peccati corpus, XVIII, 109, 2: *Quis me liberabit de corpore mortis huius?* Quod corpus carnis, XIX, 43, 2. Quod corpus animalie dicatur, XVIII, 410, 1: *Seminatur corpus animalie.* Corpus est voluntas mortis, cadaver, XV, 640, 1.

CORPUS CHRISTI (*Vide JESUS CHRISTUS*). Corpus hominis qualiter formatum, I, 79, 1, 2: *Formatum igitur dominus Deus hominem de timore*, Job, 249, 2: *Manus tua fecerit me et plasmaverunt me totum in circuitu;* 250, 1, 2; 251, 1 et 2. Ex qua terra formatum sit homo, 231, 2. Mira et divina singularium corporis membrorum structura, I, 79, 1; Job, 249, 2. Corpus aptum anime motibus, Job, 249, 2. Est exemplar optimae symmetriae, 250, 1. Corporis humani fabrica est instar mundi, I, 81, 2. Corpus humanum constat ex aqua et sanguine, XX, 609, 1, 2. *Hic est vesti veluti per aquam et sanguinem.* Non opus diaboloi ut volumen Manichei, Job, 181, 2. Corpus hoc nostrum arguit esse Deum, XVII, 330, 4, *Faciliter ex uno genito hominum.... querere Deum, si forte attriciet eum, aut inventand, quamevis non longe sit at unuquaque nostrum.*

IV. CORPUS QUONODO TRACTANDUM.

¹ Animus subiici debet et ab eo regi, VI, 4, 2: *Non decent stultum delicia, nec servum dominari principibus.* Corpus iusti est symbolice servum sensatum, IX, 242, 1, 2: *Servus sensatus sit tibi dilectus quasi anima tua.* Servus est et animus anime, quare domundum et tundendum, X, 185, 1: *Cibaria, et virga, et onus asino: panis, et disciplina, et opus servo.* Obsequio Deli manipulatus XVIII, 297, 2: *Glorificate Deum in corpore vestra.* ² Id delicate non est emundendum, VI, 409, 1, 2: *Qui delicate a puerita nutrit servum suum, postea sentiet eum contumacem.* Ejus cura immoderata fugienda, XVIII, 226, 2: *Garnis curam ne feceritis in desideriis.*

Sr corpus es dure habendum, XVIII, 334, 1; omnis qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet. Est labore exercendum, XIX, 230, 2. Laboribus et penitentia subiungendum, V, 357, 2: Qui operatur terram suam, satabilis panibus. Corpus labore vegetatur et robatur, IX, 232, 2. Corporis exercitatio conducit sanctitati, X, 130, 2: In omniibus opibus tuis esto velox, et omnis infirmitas noua occidit tibi.

Eius fabrica docet hominem multa audire et pacem loqui, XX, 76, 1, 2. Id facile frenabit qui anguum posset, 139, 1: Si quis in verbo non offendit.... potest etiam frano circumducere totum corpus.

5 Corpus in castitate servandum. Castitatem roborat, libidine debilitatur, XVIII, 296, 2: Qui fornicaluerit, in corpus suum peccat, 333, 2. Corpus inconquatum est tristipiter, VIII, 481, 1: Et cum esset magis bonus, veni ad corpus inconquatum. Corpore integerimum vivum Dei templum, ibid. Si impotum est, hostia vivens et sancta est, XVIII, 200, 2; 201, 1: Obscurum.... ut exhibeat corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Ieo placentem.

6 Corpora Christi velut capitl servire debent, XVIII, 295, 2: Nescitis quoniam corpora vestra membris sunt Christi. Sunt membra Christi, ibid. Et video magui sunt facienda, 297, 1: Empli estis pretio magno. Glorificate et portate Deum in corpore vestro.

V. CORPUS RESUSCITANDUM. — Tres cause cur sancti optent corporis dissolutionem, XIX, 14, 2: Desiderium habens dissolvi et esse cum Christo. Dum corpus sepelitur, seminatur, XVIII, 409, 1: Seminatur in corruptione, surget in incorruptione. In resurrectione reformabitur, XIX, 56, 1: Reformabit corpus humilitatem nostram, configuratum corpori claritatis sue. Corpora resurgent in statum perfectiorum, XX, 487, 1; 489, 2 et seq. Corpus animalis non erit in celo, XVII, 412, 2: Caro et sanguis regnum Dei possidere non possunt. Sed gloriosum consumine animae gloriae, 409, 2 et seq. Surgat in gloria. Corpora putrida resurgent ad maiorem gloriam exemplo grani, 408, 2: Tu quod secundis non vivificatur, nisi prius moriat. Corporis resurrectio necessario cum immortalitate animae conexa est, IV, 554, 2: Nisi enim eos qui occident resuscituros speraret, superfluum videretur et vanum orare pro mortuis. Corporum translatio in die resurrectionis non fiet in instanti, XVIII, 413, 1, 2: In momento, in tunc oculi.... et mortui resurgent incorrupti. Corpus nostrum idem numero resurgent, 413, 1: Oportet enim corruptibile hoc inducere incorruptionem. Corpora sanctorum nonnullorum etiam hodie in tunc conspicuntur, XI, 268, 2; XII, 44, 2.

Quatuor dotes corporis gloriis, VIII, 338, 1: Fulgebunt justi et languor scintillae in arundine-

neto discurrent, XI, 371, 2; XVIII, 410, 1, 2: Eorum origo, VIII, 338, 1. Causa agilitatis est munditia, indeque subtilitas, 449, 1, 2: Atingit autem ubique proper suam munditiam. Subtilitas origo, 441, 2. Quemodo corpus gloriosum potest esse simul subtile et palpabile, XVI, 280, 2: Palpate et videite quia spiritus carnem ei ossa non habet. Corpora beatorum erunt lucida exterus et interius, XIII, 169, 1, 2: Qui ceteri docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmament. Et tamen colorata, ibid. Corpora beatorum in die iudicii gloria donabuntur, XIV, 379, 2. Corporis resurgentis sanitas octuplex, 610, 2. Corpus gloriosum sanctorum anagogie est dorsus Dei, V, 249, 2.

Corpora damnatorum eur dicantur cadavera, XI, 767, 1: Et egredientur, et videtur cadavera virorum. Scant veribus mortalius in terra, immortalius in gehenna, ibid. et seq. Corpora varia post diem iudicii, damnatos in gehenna torquebunt, X, 321, 1: Ignis, grande, fames et mors, omnia haec ad vindictam creata sunt. Corpora damnatorum inconspecta, Job, 432, 2: Tuet que fecit omnia, nec tamen consumerunt.

CORRECTIO FRATERNA, CORREPTIO, INCREPATIO, I. CORREPTIONE PRECEPTUM ET NECESSITATIS.

— Correptione fratrum iudicium precepta erat, II, 121, 2: Non oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publice argue eum. Correctio fratrum a Christo precipiuit, XV, 406, 1: Si autem peccaverit in te frater tuus, vade, et corrige eum inter te et ipsum solum. Lex de ea lata, ibid. An eti. Nec solum ex locum habet in injuriis privatis, sed etiam in aliis peccatis in Deum admisssis, ibid. An ex ista precepti, an duntaxat consiliis, 406, 2. Quos obligat, an omnes fratres, an solos sacerdotes et superiores, 407, 1, 2 et seqq. Correptio proximi quibus incumbit, Job, 299, 2: Audile ergo correptionem et iudicium laborum meorum attendite. Ad eam omnes fratres tenentur, XV, 498, 1, 2. Hoc de privata, non de publica correptione intelligentia sunt, ibid. Obligatum solum in peccato mortal, ibid.

Quanta ejus sit necessitas, III, 340, 1, 2: XV, 408, 2. Eam docent elementa, XV, 408, 2. Sine correptione homo in devia aberrat, V, 233, 1: Via vita, custodiendi disciplinam: Qui autem correptionem restringit, errat. Correptio adhibenda etiam ei cui scitur non profutura, Job, 637, 2: Corripientium peccantes exempla, XV, 408, 1.

II. CORREPTIONIS COMMODA. — Quanta ea sit momenti, V, 346, 2 et seq: Qui diligat disciplinam, diligat scientiam: qui autem odit correptiones, insipiens est. Ejus utilitas, VI, 267, 1. Correctio vitiorum somnum anime bonum, V, 477, 1: Qui abicit disciplinam despiciit animam suam: qui autem acquisierit correptionibus, possessor est cordis. Est velut injurias aurea, VI, 267, 1, 2 et seq.

Inauris aurea et margaritum fulgens qui arguit sapientem et aurem obediens. Eam suscipiens cor possidit, ibid. Correptionem admittens aquo animo, gaudet animi pace, V, 345, 1. Ex illa sapientis proficit, 259, 2: De sapienti occasionem, et addetur ei sapientia, Doce justum, et festinabit accipere. Ex ea gloriam consequitur, 392, 2: Qui... acquisit et arguit, glorificabitur. Acris correptio initio molestia est, postea vita extorgit, VI, 282, 2. Correctio aperta praestat amori abscondito, 330, 2; 333, 1: Melior est manifesta correptio, quam amor absconditus. Correctio amici melior est quam blanditiad adulantum, ibid. Correctio inimici melior est quam amor amici vita carpe non audiens, 331, 2. Correctio sapientis est velut sal, VI, 245, 2: Melius est a sapientia corrigit, quam stultorum adulatio desit. Si tempestive adhibita, hominem passim abruptum subredit, VI, 266, 1. Ornat tam corripiensem quam corruptum, ibid. 2 et seq. Est velut pharmacum hominem restituens sibi et menti, IX, 536, 2: Corripie amicum, ne forte non intellexerit, a dical: Non feci; aut si fecerit, ne iterum adda facere.

III. QUE CONDITIONES REQUISITA TUM IN CORRIPIENTE, TUM IN CORREPTIONE. — In correptione, I. Monitoris conditiones duas, dictio et scientia, XVIII, 238, 2: Certe sum ego de vobis, quoniam et ipsi pleni estis dilectione, repleti omni scientia, ita ut possitis alterum monere, IX, 338: Primum interrogas, ne viluperes quemquam, et cum interrogaveris, corrige juste.

2° Corripiens considerat idem aliquando vitium non habuit, XX, 137, 1: Nolite plures magistris fieri... scientes quoniam magis iudicent summis; ita multa enim offendimus omnes. Corripiens aliquod vitium in proximo, debet illud prius in se corrigeri, V, 577, 2: Justus prior est accusator sui; XV, 206, 2: Quid autem vides festuca in oculo fratris tui, et trahebit in oculo tuo non vides?

3° Corripiens alios, examinet se ante correptionem, an id ex amore faciat, XVIII, 284, 2: Non ut confundamus vos habeo scripsi, nam in Christo Jesu per Evangelium ego vos genui; XIX, 307, 1: Argue obserua, incapa in omni patientia et doctrina. Non procedat ex ira, IX, 543, 2: Est correptio mendax in ira contumeliosi. Damna quae ex hac procedunt, 544, 1. Quo affectu corripiendi sunt peccatores, 270, 1: Non incendas carbones peccatorum, argues eos.

4° Correctio errantis efficaciam accipit ab humilitate, XVIII, 238, 2: Audacie scripsi vobis, fratres, ex parte, languor in memoriam vos reducens, proper gratiam quae data est mihi a Ieo.

5° In correptione. Quomodo correptor monere debet, XIV, 552, 1. Sit angelus, ibid. Correctio non excusat, sed culpam agnoscat, et de ea puniate, IX, 547, 1. Correctus a superiori si culpan agnoscat, veniam statim oblitus, VI, 374, 2: Qui abscondit sceleris

gula tres, 572, 1, 2. Sit prudens et discreta, quis in ea servandus ordo, XV, 408, 2: Si autem te non audiatur, adhuc tecum adhuc unum vel duos. Is tamen certis casibus non debet exacte servari, ibid. Praeceptum Christi de ordine in correptione servando non habet in heretico locum, XIX, 339, 2: Hereticum hontenit post unam et secundam correptionem devita. Tres in correptione notandi canones, qui si serventur, non peccabunt in eis ordine, XV, 409, 2. Ad correptionem requiri charitas et discretio, 407, 2.

2° Sit levis et blanda, VI, 258, 1; 391, 4: Viro qui corripiensem dura cervice contulerint, repentinus et supervenient interitus. Sit modesta et simis, XX, 436, 2: Blandis lenientia est et conditiva, VI, 252, 2; 333, 2: Correptio mansuetu sit grata, IX, 123, 2: Vix in mansuetudine opera tua perfice, et super hominem gloriam diligenter. Fiat ex amore, IX, 535, 2; XII, 736, 1. Item leniter, tempestive et opportune, ibid. Corripiens alium id faciat ex misericordia potius quam per iudicium duro increpando, XVII, 571, 1, 2: Si praeoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, eos qui spirituales estis, hujusmodi: instruite in spiritu lenitatis, XX, 122, 1. Corripiens alium ex ira sibi ipsi defecis parit, IX, 544, 1. Si id faciat prudenter et leniter, errantem a peccato divertit, 543, 1, 2: Quam bonum est arguere quam irasci! Corripiens impatiens dama sustinebit, VI, 30, 2.

3° Correctio sit mixta severitate et lenitate, III, 277, 2; IX, 154: Ne reverearis proximum tuum in casu tuo, nec relinques verbum in tempore salutis. Correptio severa vocatur vires, VI, 331, 4, 2.

4° Corripiendi sunt peccantes secreti, IX, 535, 2. Melior privata quam publica, VI, 330, 2. Cur ea secreto facienda, V, 287, 2: Odium inservit rizas; et universa decula operit charitas.

5° Sit perseverans correptio, et in ea nec desperandum nec cessandum, XIX, 297, 1: (Servum Domini oportet) mansuetum esse ad omnes... cum modestia corripiendum eos qui resistunt veritati, nequando Deus de illis penitentiam.

IV. QUONODO SIT ACCIPENDA CORREPTIO. — 1° Correctio est amanda, Job, 300, 1. Correptores diligendi sunt, V, 34, 2. Corripiens est amicus et medius, VI, 139, 1.

2° Correctio benigna accipienda est, XIV, 552, 1, 2. Correptionem viri justus et sapientis benignae admittit, VI, 128, 2: Vir impius procaciter obfirmat vultum suum; qui autem rectus est, corrigit eam suam. Sapientia enim liberante suscepit et amat, V, 259, 1. Argue sapientem, et diligite, 232, 2. Eam liberant audient inter sapientes agere gaudet, et honoriari morent, 477, 1.

3° Correctus obediat corripienti, VI, 266, 1, 2. Et agat ei gratias, ibid. Correctus se non excusat, sed culpam agnoscat, et de ea puniate, IX, 547, 1. Correctus a superiori si culpan agnoscat, veniam statim oblitus, VI, 374, 2: Qui abscondit sceleris

sua, non dirigetur; qui autem confessus fuerit, et reliquerit ea, misericordiam consequetur. Correctionem aequum animo admittens amat scientiam, mormum honestatem et virtutem, V, 345, 1. Corruptus sapiens se emendat, stultus exacerbatur, 346, 2. Se corripi gaudens prestat obstante corruptioni obstantibus, VI, 391, 1, 2. Ex quo animo tolerata, corruptio in gloriam cedet in die iudicij, 392, 1, 2.

¶ Corruptionem contumentium quatuor sunt gradus, V, 139, 1, 2: Et dicas: Cur detestatus sum disciplinam, et interpretationis non acqueviuit eorū meum, nec audiui vocem docentium me, et magistris non inclinavim aures meas. Illi infelices habebunt rerum exitum, 388, 4. Illi sunt fideli bus fugiendi ut pestis, 356, 2: Non omni pessentiū nra qui se corripit, nec ad sapientes graditur. Corruptio molestia est impis cupiditas sectantibus, 454, 2: Doctrina mala deserent viam vita; qui inrationes edit, mortet. Eam spernens per obdurationem male peribit, cur, VI, 391, 1, 2: Viri qui corripiunt durā service contument, repentinus ei supervenient iuritus. Interpretationem non ferens est exosus et desperatus, V, 454, 2.

CORRUPTIO. Corruptio est filia voluntatis, XIII, 287, 2. Corrupti mente, sunt cupiditatis, XIX, 304, 1. Corruptor alienarum uxorum frustra ab uxore pudicitiam exigit, XIII, 345, 2. Corruptio natura per gratiam Christi non sanata, XVIII, 70, 2.

CORUS. Corus quis esset mensura, XVI, 216, 1. Corpus measurea erat 30 modios Italicos continens, XIII, 626, 2.

COSMAS ET DAMIANUS (SS.) SS. Cosmas et Damiani morbis incurabilis medebantur corpora divina, X, 270, 1; 277, 2.

CORVUS. Corvi vox unde formetur: an ab hebreo ore, et cur, VI, 449, 2. Est avis rapax, astra, infusa, 449, 1. Et demens typus, ibid, 2. Corvi degunt juxta torrentes, 448, 1. Cur primo oculos invadant, ibid, 2. Eis adversantur asini et tauri, corum longavitia, ibid. Corvus est symbolus ingrat, et pullos deserit, Job, 730, 2. Sunt in pullo inhumani, VI, 448, 1. A quibus in senio comedantur, VIII, 448, 1. Corvus cum lac non habeat, pullos suos sua carne et sanguine pascere ferunt nomulli, VII, 475, 1. Corvus erociando predam suam amittit, V, 368, 1. Corvorum pulli a Deo nutritiuntur, Job, 476, 1.

Corvi emissi ex arca non reversi quid moraliter significet, I, 148, 2. Corvi vox funera et strages non raro pressent futuras, XIV, 294, 1. Corvi at tolerant cibum sanctum, III, 642, 2.

COTURNICIES. Coturnices quale nutrientum, II, 245, 2. Ius Hebreis in deserto date, 245, 1. Quomodo a Deo adducta, ibid. Vocantur ortygometria, et quare, 2. Eas quare Deus dederit, non ansres, ibid. Quantum eorum copiam dededit, 249, 2. Comederunt eas tan pi quam impi, 249, 1 et seq.

Earum caro ac medecatur epilepsie, ibid. Earum datio Hebreis et natura quid mystica denotet, ibid. **CRABRONES.** Crabronis elymon VIII, 531, 1. Crabrones veros Deus immisit in Chanaeos, car, I, 624, 2; VIII, 531, 1. Crabronum irae exempla, VIII, ibid.

CRAPULIA. 1. *Crapula proprie quid sit, XVI, 259, 4: Attende autem vobis, ne forte graveni corda vestra in crapula et ebrietate.... Crapulam sectans non potest servire Deo, XVIII, 294, 2: Esca ventri, et venter esci, Deus autem et hunc et has destruet. Quam improvisa sit, IV, 345, 1: Ut autem sero factum est, festinaverunt servi illius ad hospitium sua. Et insana, 363, 1.*

2. *Crapula damna et deodora, V, 358, 1, 2: Qui suavis est in vīs demorabitur, in suis multitudinis relinquit contumeliam. Crapula mala, X, 125, 2; 126, 2; 128, 1, 2; 139, 2. Eam sequitur somnus et torpor, XIX, 328, 1, 2. Voluptas illius in sorde, vomitus, et excrements vertitur, XIV, 233, 1. Mater est infirmitatis, hebetudinis, libidinis et vitiorum, X, 128, 2. Ipsa evomenda est, 129, 1, 2. (Vide EBRIETAS).*

CRASSUS. M. Crassus quantum servorum curram generat, II, 174, 1. Crassus Dacorum secreta vino exploravit, VI, 484, 1. Crasso contra Parthos pugnante prima aquila conversa est, XII, 306, 1. Crassus et templo trahem auream sustulit, IV, 510, 1. Spoliato templo Hierosolymitanum, sacrilegi penas dedit, XIV, 504, 2.

CRASTINUM. Crastinum in Scriptura significat quodlibet futurum, VI, 321, 1. Crastinum sibi nemo polliceri potest, XVI, 459, 2. De crastino sollicitu esse vetum, XV, 191, 2. Sed crastinum de seipso sit sollicitum, 203, 4.

CRATER seu CRATES. Crateris Thebani impudentia et libertas, IX, 572, 2. In domos alienas irrumperat, et quibus displicerent reprehendebat, XIX, 429, 2. Eius paupertas, XVII, 136, 2. Aurum in mare abiecit, ut melius philosopharet, IX, 325, 2; XV, 138, 2; XIX, 515, 2.

CREATIO. 1. *CREARE QUID PROPRIE SIT SECUNDUM VOCIS ETYMOLOGIAM, I, 41, 1 et seq. Creativus Deus habendo, 43, 1. Quo sint quatuor cause creationis, 44, 2. Creatio a Deo omnia sunt propter justos, V, 487, 1. Creatio mundi ostendit Dei bonitatem et sapientiam, V, 93, 1, 2; VI, 424, 2 et seq. Creatio universi ordinata fuit ad justificationem sanctorum factam a Christo per B. Virginem, IX, 618, 1. Inter creationem et Verbi incarnationem est mutua contradicteoria, V, 222, 1. Creatio mundi et resurrectione Christi quomodo inter se conveniant,*

XXI, 92, 2 et seq. Creationis opus quid tropologicum significet, I, 68, 2.

Deo creatio fuit facilissima, etsi arduum sit opus, V, 231, 2. Omnia et nihil solo verbo eduxit, X, 624, 1. Creatura sunt omnia in Christo tripliciter, XIX, 76, 1. Quo sensu creavit Deus omnia simili, IX, 499, 2 et seq. Ceteri omnia non simili creata sunt, I, 46, 2.

III. **CREATIO PER PARTES EXPOSITA.** X, 311, 1; I, 45, 1 et seqq. Creatura sibi quomodo primo die abyssus terra, I, 45, 2. Terra vacua hinc die ad quid, 46, 2. Spiritus qui super aqua fereretur, 47, 1. Quia fuerit lisqua prima die creata, 48, 1. Quis lucis hujus usus, ibid, 2. Quid tropologum significet, ibid. Quomodo divisorit Deus lucem a tenebris, 49, 2. Quid allegoria ea divisio significet, ibid. Lumen in meridie est creat, 50, 1. An super celos et firmamentum sicut veris et naturales aqua, 51, 2. Ad quem usum ibi sunt, 52, 1. Morale do firmamento, 52, 2. Ad quem locum die tertio et quarto congregata sunt aquae, 53, 1. Quomodo, 54, 2. Hoc die mari saledo induit et quare, ibid, 1. Hoc die montes facti et concavities sub terra, ibid. Quomodo tum terra produxit germina, 55, 2. Hoc die paradisi plantatus, et herbe venenosae et spine cum rosis producta, 56, 2 et seq. Item mineralia, et que terram perficiunt, producta, ibid. Quarto die astra creata sunt, 58, 1. Et unde facta, 59, 1. Sol in qua parte celli, cum fuerit productus, ibid. Ex qua materia aves die quinto creata sunt, 63, 1. De balenis hoc die creatis, 64, 1. Que animalium terrestrium species sexto die creata fuerint, 66, 1. Bestiae etiam venientes tum producta, ibid. Hoc die creata non fuerunt minuta animalia que gigantur ex corruptione, ibid, 2. Nec animalia ex congressu diversarum specierum gigni solita, 67, 1. (Vide HOMO, MUNDUS, OBIS, SOL, STELLAE, etc.).

CREATURA. I. **QUID SIT CREATURA.** — Creaturarum proprium nomen est: *Non sum, idque quatuor de causis, I, 459, 2: Ego sum qui sum, XIX, 24, 2: Semper enim exinanit, formam servat accipiens. Creatura ad creatorem nulli est collatio, Job, 21, 2: Vere scio quod... non justificatur homo compotus Deo. Creatura quantumvis magna collata cum Deo nihil sunt. Psalm, II, 471, 2: Exaltatum est nomen eius solius. Respectu creatoris sunt umbra rerum, et nihil, non vero res, XIII, 603, 4. Creatura mundi quid sit Paulo, XVIII, 50, 2.*

II. **CREATORUM PROPRIETATES.** — 1. *Earum dependentia a Deo et ad eundem relatio.* 1. Creatura sunt opera Dei, XI, 459, 1. Creaturis in omnibus quomodo sit Deus, XVI, 17. Omnes sunt et continentur in Deo et essentialiter ab eo dependent, X, 380, 2; 416, 2; 417, 1, 2: Consummatio aeterni sermonum, ipse est in omnibus. Creaturarum omnium que fuerunt, sunt et erunt, perfectiones omnes, et insuper infinitas alias creaturis

communicabiles continent Deus in se formaliter vel eminentier, XIV, 236, 1. Creatura singula ab oceano essentiae Dei gotum unam essentia hauriunt, 235, 2. A Deo habent omnem suam essentiam et bonum, V, 487, 2. Suam a Deo bonitatem hauriunt, XX, 52, 2. Creatura omnis quia Domini est, munda et bona est, XVIII, 349, 1. In his operatur Deus earum opera, X, 416, 2 et seq. Pendent et sustentant a Deo, IX, 218, 1. Creatura in opere aliquo instrumentum est, Deus principaliter agens, XVIII, 269, 4: *Negre qui plantat est aiquid, negre qui rigat, sed qui incrementum dat Deus. Omnes creature etiam non existentes Deo famulantes, ab eo evocantur, 36, 2: Vocat ea quae non sunt, tanquam ea quae sunt.*

2. *Omnis creature sapientia et providentia: Del commissari, V, 238, 1: Cum eo eram cuncta componentes. Eorum ordo et dispositio a sapientia derivatur, 228, 2: Ab aeterno ordinata sum, et ex antiquis antequam terra ficeret. Ab eo singulariter primum sibi locum accepimus, IX, 472, 1: Ornativus (Deus) in aeternum opera illorum. Ille intercederet, et eorum species evanesceret, nisi Deus sapientia sua sigillo eas continuo consignaret, IX, 64, 2: Et effudit illam (sapientiam) super omnia opera sua et super omnem carnem suam secundum datum suum. In resurrectione non redibunt ad suum esse ideale quod ab aeterno habuere in Deo, XVIII, 405, 1, 2.*

3. *Creatura omnis referunt ad suum creatorum, V, 486, 2: Universa propter semetipsum operatus est Deus. Appetitus naturalis magis tendit in bonum Dei, VII, 163, 2. Ejus felicitas est quod Deus amet, colatur et glorificatur, V, 473, 1. Creatura sunt vestigia Dei, IX, 429, 1: *Beatus qui excogitat vias illius in corde suo, et in absconditis suis intelligentes, vadens post illum quasi investigator. Nullus preter hominem habent in se imaginem Dei, sed quoddam tantum ejus vestigium, I, 72, 1. Creatura demonstrant Deum, XVII, 329, 2 et seqq. Annuntiant creatorem suum, Job, 265, 1: Nimirum interroga jumenta, et docubanti te; et voluntia cali, et indicabunt tibi, 560, 1. Pradicant Deum, V, 202, 2: *Justa portas civitatis in ipsis fortibus loquitur. Quomodo Deum laudent, XXI, 134, 1, 2: Et omnem creaturam quae in celo est, et sub terra, et quae sunt in mari, et quae in eo, omnes audiri dicentes, etc. Muta vox laudent Deum creatorem suum, X, 421, 2; XXI, 134, 2. Quasi hyannis Deum laudent, Job, 284, 1. Omnes quasi naturali sedu creatorent sentiunt, venerantur et timent, X, 488, 1.***

Eorum concentus et conspiratio cum suo creatore, XIII, 323, 2. Sons naturali sentiunt vocem sui creatoris, et eius offensionem et ruinam, 627, 2: *Numquid super isto non commovebilis terra?* 2. *Creaturarum invata qualitates. 1. Creaturis omnibus induita est lex et norma qua se tuentur et moveant, IX, 1. Quellibet amat suum esse et conservari, XVIII, 139, 1: Vanitati subjecta est*

creature non volens. Omnes sunt in perpetuo motu, X. 414, 2: *Propter ipsum confirmatus est itineris finis, et in sermone ejus composta sunt omnia.* Omnes ad diversos fines et diversa itinera tendunt, idque propter Deum et Deum ducere, 415, 1. Earum genera singula habent suum oppositum, 381, 2; *Omnia duplicita, unam contra unum, et non fecit quidquam deesse.*

2^a *Creatura quibus de causis sit vanissima,* VII, 13, 1: *Vanitas vacuitatis, et omnia vanitas.* Creature cur sint umbrae et vanitas essendi, 14, 2 et seq. Quare vanæ cum a Deo sint factæ, 140, 1, 2: *Cuncta fecit [Deus] hora in tempore suo.* Creature omnes sunt instabiles, XX, 61, 1: *Aquid quem [Deum] non est translatalio, nec vicissitudinis obovatio.* Creat omnia veterasunt, Job, 380, 1. Quomodo omnes laborent, XIX, 170, 2. Gemunt, dum corrumpantur et mutantur, XVIII, 139, 2: *Omnis creature ingens et partur usque adhuc.* Finem malorum expectant, *ibid.* Avide expectant tempus quo Filii Dei gloria donabuntur, 139, 1: *Liberatorem a servitute corri possum, in libertatem gloriae filiorum hei.* In resurrectione non rediunt ad sicut esse ideæ quod ab aeterno haebuerunt in Deo, 405, 1: *Ut sit Deus omnia in omnibus.*

3^a *Creaturarum relations ad hominem,* 1^a Ad quid illæ erate sunt; servant homini ut et ipso serviat Creatori, X, 383, 1. Sunt ex domo Creatoris, I, 42, 2. Corpori et animæ nostra servant, XVIII, 275, 2: *Omnia enim vestra sunt... sive mundus, sive vita, sive mors, sive præsenzia, sive futura.* Liberetur hominibus plus in usum codunt, XIII, 310, 1: *Et liberabo lanam meam et linum meum.* Omnes sancti servient, I, 560, 2: *Et ingressi sunt filii Israel per medium sancti maris.* Docetur id variis exemplis, et qua ratione id fieri, *ibid.* et seq. Invite servant impius hominibus, XIII, 309, 2. Creature omnes beatæ in celis recreant, XII, 456, 2.

2^b Speculum sunt per quas Deum videmus, XVIII, 384, 1: *Videntes nunc per speculum in angustate.* Ex his nonnisi imperfecte cognoscimus, VI, 427, 1: *Quod nonen ejus est, et quod nomen filii ejus, si nos?* Creatura nulla esse potest, cui sit conaturale Deum videre, XIX, 265, 1, 2: *Quem nullus hominus vidit, sed nec videre potest.* Ex his tamen Deum gentiles poterunt agnoscere, XVIII, 49, 2: *Quod nonen est hei, manifestum est in illis, Deus enim illis manifestans.* Ad Creatorem nobis iter ostendunt, X, 380, 1, 2. Mysticæ nos faciunt ascendere ad Creatorem, I, 58, 1. Creaturarum silentium est scusa qua ad Deum ascendamus, XIV, 237, 2. Creature omnes recitantes et laudent Creatoris, Psalm, I, 413, 2.

3^a *Creaturarum finis* est Christus ut homo, XVIII, 276, 1: *Omnia vestra sunt... vos autem Christi, Christus autem Dei.* Creature omnes sunt commonebitur humilitatem et examinationem in eis

incarnatione obstupuerunt, XIV, 334, 2: *Adhuc unum modicum, et ego commovebo mare et aridam.* Per eum restaurata sunt, *ibid.* Creature omnes Christo morientur velut obstupuerunt et turbaverunt, XV, 633, 1; XVI, 513, 2.

4^a Quomodo is utendum. In eorum singulis pia Deum agnoscant et laudent, V, 526, 1. In illis solus Creator amandus est, IX, 335, 2: *Bona est mala, vita et mors, paupertas et honestas Deo sunt.* Eas invitentes oportet, ut nos in gratiis Deo pro beneficiis eius agendis adjuvent, XIV, 269, 1, 2. Tripli citer nobis considerande sunt, I, 42, 2.

Creature moderate utendum et sapienti, VI, 335, 2. Iis non fidendus nec adharendum, nam qui fidit in creaturis, ab his decipitur, XIV, 298, 1: *Vae provocaris et redemptio civitas... in Domino non est confusa, ad Deum suum non approquinqua vit.* Ipsa fidentes potius quam Creatori, pascent ventos, V, 278, 2: *Qui nimirum mendacis, hic patet ventus.* Sunt quoque in iugis mortis, XIV, 597, 1. Creature non satiant, X, 216, 2. Non possunt hominem plene satiare, X, 417, 2; 418, 1. Is adherentes fit instabili, XX, 69, 1, 2. Creature omnis est infidelis, VII, 20, 1. Creatura sunt muscipule latius, VIII, 562, 1: *Creatura Dei in oditum facta sunt, et in tentationem animalibus hominum, et in muscipulam peccatis insipientum.* Unde venturabitur in irriuatione concupiscentiae, XX, 547, 1: *Omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, etc.* Cedunt impis in mala culpe et penitie, X, 318, 1: *Hoc omnia sanctis in bona, sic et impis et peccatoribus in mala concenterunt.* Omnes sunt instrumenta justitiae et misericordie Dei, Psalm, II, 471, 1, 2.

5^a Mandatum Deo per vindictam impiorum, XX, 202, 1. Omnes sunt milites Dei, Psalm, I, 204, 2. Sunt Dei exercitus, sunt armi Dei, Job, 288, 2: *Sic continuerit aquas, omnia siccabitur: et si emiserit eas, subvertent terram.* Creature impis exprobant sua sceleria, VIII, 394, 1, 2. Quo sensu a Propheta vocentur in testes, II, 407, 1. Dum impios puniunt, gaudent quondammodo hac vindicta, X, 321, 2: *In mandatis ejus epulabuntur, et super terram in necessitatibus preparabuntur.* Et ad hoc parati sunt, cum ipsis vindicandas uult, *ibid.* Ejus iussa stat tempore et punctum perficiunt, 322, 1: *Et in temporibus suis non transierint verbum.* Dei et Christi imperium ac dominum maxime agnoscunt in extremo iudicio, XX, 134, 2. In fine mundi in ipsis insurgent, XIII, 310, 1; XIX, 461, 2: *Territorii autem quædam expectatio iudicii, et ignis temulatio, quæ consumptio est adversarias.*

CREDERE. I. Credo Hebreis quid significet, XIII, 351, 1. Credere in Scriptura significat obire, XVIII, 601, 1. Credere significat contacutum spiritualem Hebreis, XVII, 150, 1. Credere Deo et in Deum quomodo differant, XVIII, 30, 2. Credere Deo, et in Deo, et in Deum, idem significant apud

Hebreos, XVI, 336, 1; XVIII, 30, 2. Attamen latitudo et in cognitione Domini nostri et Salvatoris tui credere in Deum plus significat, XIV, 31, 2. Credere Christo et in Christum diversa sunt, XVI, 399, 2.

II. Credere quæ non videntur, vera fidès est, XVI, 638, 1: *Beati qui non viderunt, et credidérunt.* Credimus jam que postea ad oculum videbimus, XX, 160, 1: *Perfecta sperate in eam quæ offeritur nobis gratiam, in revelationem Jesu Christi.* Credere quæ oportet ad dignæ baptismum suscipiendum, XVIII, 205, 2.

III. Non credentes condemnantur, XVI, 345, 2: *Qui credit in eum, non judicatur; qui autem non credit, jam judicatus est.* Christo non credentes, quatenus peccarent, 412, 1. Credens in Christum habet in se Dei testimonium, XX, 615, 1. Credens in Christum quo sensu habeat vitam aeternam, XVI, 352, 1: *Qui credit in filium, habet vitam aeternam.* Et opera majora facit quia iuste fecit, 535, 1, 2. Credentes Christus benignus suscepit nos ejus foras, 396, 2 et seq.: *Eum qui vident ad me, non ejiciam foras.* Credens in Deo misericordia diligit, V, 426, 1. *Vide Fides.*

IV. Credere Deo quam sit difficile, XX, 189, 2. Credere et non credere predicationis Evangelii est opus gratiae et justitiae Dei, XV, 293, 1: *Confitebiti, Pater, quia abscondisti hæc a sapientibus.... et revelasti ea parvulus.* Credere acta datur a sola Dei gratia, XVI, 397, 1. *Vide Fides.*

CREDERE HOMINIBUS. Credendum non est temere neque facile, IV, 404, 1. Non credendum adulatoribus, mala consulentibus, detractoribus, suspiccionibus temerariis, VI, 421, 1: *Innovens credidit omni verbo; astutus considerat gressus suos.* Credulæ lingue detractoris amittit requiem suam, X, 56, 2. Credendis levitas taxatur, V, 420, 2 et seq. Credens citi decipitur, IX, 529, 1: *Qui credit etio, levis corde est.* Levis est et insipiens 530, 1, 2. Quibus credendum, quibus non, 530, 2. Credita sunt olim multa quæ nunc comprehenduntur falsa, XV, 99, 2. Credere anima, id est conscientia, quando et quoniam oporteat, X, 182, 2: *In omni opere tuo crede in fidem animæ tuæ.*

CREDITORES. Creditor habet in debitorem jus et potestatem, VI, 145, 2. Olim credidores habebant jus et potestatem in debitorum coenancipietiam eum in eis filios, 435, 2 et seq. Eiam eum torquere poterunt et secabant, *ibid.* Creditor motum reddere poterunt, non rascarat, sed patiente se gerat, X, 74, 1. Credidores commercia caveant extraneorum, VI, 65, 1.

CREPIDO. Crepido quid sit et unde dicatur, XII, 726, 1. Crepido altaris erat duplex, *ibid.* Ea erat quadrata, seu superabat duobus cubilibus altare sibi impositum, *ibid.* Crepido altaris novissima quæ esset, *ibid.*

CRESCERE. Crescere in spiritu et Dei cognitione nos semper oportet, XX, 279, 2 et seqq.: *Ut in eo crescat in salutem;* 494, 1: *Crescat vero in gra-*

tia et in cognitione Domini nostri et Salvatoris Jesu Christi. Crescendi in omni virtute praxis per fervida ejus desideria, V, 334, 2: *Desiderium justorum omne bonum est.*

CRETA, CRETIENSES. Creta insula an dicatur ab hebreis Carat, XII, 684, 2; 685, 1. An sit colonia Phoenicium, et nominata a Cerethim gentes Philistæ maritima, XIV, 290, 1. Primitus habitatæ est, nullum habet animal noxiu, optimæ viæ ferat, *ibid.* Cretenorum origo fuit e Palestina, XII, 685, 1. Creta Judeis abundabat, XIX, 326, 1. Erat frequens urbibus et populis, XIX, 322, 2.

Cretones re nautica excellerunt, item re bellicâ, XII, 685, 2. Filios habebant eis servos, IX, 147, 2. Cretones mendaces, XIX, 325, 1. Idque ob ingenium mentiendi et fallendi proclivitatem, *ibid.* Erant naturæ duri, pervicaces et perversi, 334, 1. Eorum luxuria et pederastia, 323, 2. Eorum archiepiscopus fuit Titus, 318, 1.

CRIMEN, CRIMINATIO, CRIMINATORES. Crimina sunt sentes, Job, 558, 2. Crimina aliena non sunt in iugio publicanda, VI, 261, 2. Criminatio publica aliecius grave malum est, X, 4, 1: *Delaturam civitatis... calumniam mendacem, super mortem omnia gravis.* Criminatores falsi sapientem peccatum quam alii parabant, VI, 10, 2: *Qui loquuntur mendacia, peribit.* Criminatores a facie tristi dissipantur, 387, 1: *Venit aquila dissipat puerias, et facies tristis ringuum detrahentem.* *Vide ACCUSATIO, CALUMNIA, DETRACATIO.*

CRISTÆ. Cristæ galœarum quales essent, XI, 696, 2. Cristas rubras cur gestarent in galœ, milites, XIV, 178, 2. Cristam gallum intactam servat, VI, 489, 2. Crista bellatoris Christi fuit crux, XI, 696, 2.

CRITICI. Critici sibi sunt caci, alii oculatissimi, XV, 206, 1. Apologus de Iesum, *ibid.*

CROCOOLUS. Crocodilus habet Nilus, XII, 714, 1. Eorum descriptio, *ibid.* et 2. Magnitudine, *ibid.* Crocodilus quomodo ova sua in tutu ponat, VI, 138, 1.

Diabolus est typus VI, 155, 2. Et ejus voracitas symbolum mortis, 440, 2. Crocodilus symbolum est tenerarium, XX, 525, 2. Symbolum est etiam impudentia, XII, 30, 1. Symbolum est crocodilus mulieris imperiose, IX, 280, 2. Crocodilus lacrymosus quo videntur, *ibid.*

CROGUS. Crogus quid sit, VIII, 78, 1. Crogus febris refrigerat, 80, 1. Ejus symbolum, *ibid.* Crogus gaudet calcar et atteri, perenniore melius provehit, *ibid.*, 2. Crogus symbolum charitatis, fidei, sapientie divine, humiliatis, *ibid.* et seq.

CROESUS. Croesus, Lydorum rex, neminem putabat beatum nisi divitem, II, 245, 2. In sua opulentia a Solone non est habitus felix, XXI, 281, 2. Ad regum damnatum cur Solonem incolamaret, IX, 360, 2.

CROTONEENSES. Crotoniensium centum milia,

casa a quindecim milibus Locrensum, hujusque stragis causa, III, 441, 2.

CRUDELTAS. Crudelitas dicitur a cruditate, et quare, V, 327, 2. Capitor subinde pro immisercordia, *ibid.* Crudelitas aliena a Deo est, XII, 425, 2. Deo et hominibus exosa est, XIII, 549, 2. Crudeles in pecora et bestias, etiam in homines sunt crudelites, IX, 242, 2. Crudeles et superbia Amanni in Mardochaeum et Iudeos, IV, 373, 2. Item Darii Hystaspis et Xerxis filii ipsius, 399, 1, 2. Crudeles Herodis in necandis iis quos de regnum suum jus habere norat illique inhicare, XV, 78, 2. Crudeles haereticorum, XX, 670, 2.

CRUX. CRUCIFIXUS. 1. **QUID ERAT OLM CRUCIS SUPPLICIUM.** — Crucis supplicium apud Persas erat usitatum, et ignominiosissimum, IV, 378, 2. Erat proprium supplicium seditionis et affectationis regni, et ignominiosum, XV, 600, 1; 604, 1. Non fuit apud Judeos supplicium ordinarium, sed tantum enormum criminum, II, 432, 2. In ea pendentes quare et quomodo dicuntur maledicti, 475, 2; 476, 2. Crucifigendi sicut crucem suam portabant, XV, 614, 1. Crux templo et pectori Sorapis erat sculpta, I, 364, 1.

II. **CAUCIS PÆPFIGURATIO ET PRÆDICTIO.** — Eius symbolum est arbor vite, I, 87, 2; V, 91, 2. Per iridem designatur, X, 401, 1. Item per virginem Moysis, I, 496, 1; 587, 2. Ejus typus fuit in positibus Hebreorum sanguine agni tuncis, I, 534, 2. Fuit ipsa figura in serpente ieneo, II, 306, 2; XVI, 344, 1. Designatur per lignum altare holocausti, I, 668, 1. Pæfigurabatur per vibulum et flumen qui extra castra cremabantur, II, 108, 2. In Iesu romphaea denotatur, X, 462, 2. Allegorice designatur per mensam sapientie, V, 251, 2. Sycomea assinilatur, XIII, 617, 2; XVI, 247, 2; 250, 1. Crucis figuram multa natura representant, XII, 567, 1. Ejus symbola varia, X, 202, 1. Crucifixus Christus portentum est a seculis inauditum, XIV, 619, 1, 2.

III. **QUE IN CRUCE CHRISTUS PASSUS ET OPERATUS EST.** — **1^a CRUX CHRISTI ET QUID LIGNIS COMPACTA SIT.** IX, 633, 2; XV, 619, 2. Crux Christi materiam fuisse ficum subindicat Belonus, VII, 585, 1. Crux Christi e palma fuit, VIII, 193, 1. Erat quadrangularis, XV, 624, 1.

2^a Crucifixionis Christi modus. Is S. Brigitte fuit revelatus, XV, 621, et seq. Quomodo suam crucem Dominus portari, 613, 2. An ea habuerit suppedaneum cui pedes insisterent; videtur inferne fuisse excavata, ut calces pedum in cavo hoc recipenteret, 616, 2 et seq. Ejus acerbellas, 617, 2. Crucem Christi ita collocaverunt Iudei, ut facies ejus occidentem, tergum orientem respiceret, XII, 162, 2. Crucifixus est Christus prime die Azymorum, XVI, 613, 2. Cruci astitit Deparia, 615, 1. Cur de illa Christus non descendenter, XV, 626, 1, 2.

3^a Christus cruce demonem debellavit, mortem,

mundum, Christus cruce diabolum vicit, XIV, 264, 1; **Percussisti caput de domo impi.** Ea velut cornibus demonem et mortem superavit, 251, 4, 2; **Splendor ejus ut lux erit, cornua in manibus ejus.** Crucis cornua fuerunt arma et cornua Christi: crux quomodo fuerit in manibus ejus, *ibid.* Quam potentia sunt, XXI, 126, 1. Croci Christi humus adunatus est diabolus, IV, 298, 2. Fuit veluti arx Christi e qua diabolus debellavit, XVI, 512, 2; **Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum.** Fuit plastrum quo communiter impiorum, XI, 370, 1. Crux Christi fuit curris triumphi glorie, patientiae et obedientiae, VI, 123, 1; XV, 619, 2; XVIII, 255, 2; **Quod infirmum est Dei, fortius est honoris.** XX, 306, 2.

Crux Christi clavis est quam ipse homo gestavit, et qua cuncta aperuit, XI, 343, 1, 2; **Et do clavem domini David super humerum ejus.** Est velut clavis coeli, XXI, 71, 1; **Qui habeat clavem David; qui aperit, et nemo claudit; claudit, et nemo aperit.**

Crux Christi quomodo vocari posset altare, XII, 827, 1. Ea est atra non templi, sed mundi, XIX, 520, 4.

Crux est scabellum Christi, XII, 369, 1: **Non est recordatus scabelli pedum suorum in die furoris sui.** Fuit Christi crista, XI, 695, 2. Crux columnam humilitatis et obedientiae, VIII, 45, 2. In ea quae virtutes elixerint, XII, 22, 2. Crux est lectus Christi, VII, 541, 2 et seq. Crux fuit ferulam Christi, VIII, 15, 1. Crucifixus Christus est velut surculus arborei insertus, XX, 80, 2.

Crux est symbolum vite et salutis, XII, 567, 1. Fuit velut arcus celestis, XXXI, 96, 2; **Et iris erat in circuitu sedis similis visioni amarogratiae.** Clavis illa misericordiam et reconciliationem, *ibid.* Est omnino inimicitiarum exatrix, XIII, 606, 1, 2; **Ut... reconciliet ambos in uno corpore Deo per crucem, inimicitiis interficiens in semetipsa.** Commodo arbor vite dicatur, XXI, 407, 1; **In medio plateas ejus, et ex utraque parte fluminis lignum virile.**

IV. **CRUCIS GLORIA, SAPIENTIA ET VIRTUS.** — **1^a Crucis gloria.** Ejus encomia varia et eloqua, I, 573, 2. Ejus gloria et encionum, XVIII, 256, 2. Ea multis visa probrosa, sed post Christum gloriosa facta est, XVI, 139, 1; 531, 2. Crux Christi cessit in gloriam et triumphum, IX, 214, 1; **Eruunt tibi compedes ejus in protectionem fortitudinis, et base virtutis, et torques illius in stolam glorie.** Est thronus, Psalm., I, 52, 1, 2; **Feeisti iudicium meum et causam meam, sedis super thronum qui iudicas iustitiam.** Fuit quasi solium regni Christi, XIV, 234, 1. Ea fuit summa exaltatio, XVI, 444, 2; **Ov exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis quia ego sum.** In ea scriptum nomine Christi regis, XI, 255, 2. Crux est margarita pretiosa, XV, 334, 2.

In ea pendentes jas... sunt maledicti, II, 475, 2;

476, 2. Crucifix Christi conspicus Christianis iucundissimus, etiam regibus, XI, 620, 2. Crucem primi Christiani in viis loco Mercurii statuerunt, VI, 306, 2. Crucis sigillum Christiani praedigabant litteris suis et monumentis, XX, 12, 2. Erigebatur titulus crucis in aula ecclasia, XIX, 33, 1. Crux ob Christi contactum adoratur, et ali quaelibet, XX, 366, 2. Crucem gestant episcopi et pontifices.

Est signum Christi incarnati, cur illa die iudiciorum apparuita sit, XY, 514, 1. Idque ad consolacionem nostrorum exprobationem impiorum; et ipsissima crux in qua es pendebat, 514, 2. Portabatur ea ab angelis, *ibid.* Ea in calo apparet quasi victoria trophyrum, XXI, 407, 1. In collis quasi aternum Christi trophyrum statuerunt in die iudicij, XI, 535, 1, 2. Crucis signum erit ab igne conflagrationis mundi immunde, XX, 488, 1.

2^a Crucis virtus. Crux Iudei scandalam et Genibus stultitia, XXVIII, 253, 1; 254, 2. Sed eis virtus et sapientia in se et predicatione sua in se admiranda elixit, 255, 1. Item in aliis quatuor, *ibid.* 2. Ejus virtus, XX, 268, 1: **Qui suscitavit eum a mortuis, ut fides vestra et spes eset in Deo.** Lingua Chaldaea significat Dei sapientiam et virtutem, XVIII, 255, 1. Crux est signaculum fortitudinis, XII, 570, 1, 2. Crux meruit Christus ut universa Ecclesie potestas ei daretur, XI, 343, 1, 2. Crux Christi firmavit Romanum imperium, XIII, 377, 2. Crux est vexillum Christi, XIV, 378, 2; **Ecco ego levo manum meam super eos.** Sub ea omnes Christiani militanti, XVI, 76, 2. Crux cur insigne patricios Palastinam pro reuperanda Terra sancta, IV, 565, 2. Crux Christi martyrum robur, VII, 588, 2. Crux signum quam si diemontibus olim, II, 305, 2. Ab expeditum remedio in cruce et adversis, X, 177, 4.

3^a Crucis sapientia. Crux est doctrina et beatitudine, V, 85, 1. Crux est fons sapientie, XVIII, 255, 2; **Quod stultum est Dei, sapientius est hominibus.** Crux cathedra sapientiae christiana, sapientia in mysterio est Christus crucifixus, Job, 562, 1. Crux sanctissima magistra est sancti, XXX, 307, 1. **Peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui, justitiae vivamus.** Quid liber crucis contineat, et quis ejus titulus, XVIII, 538, 1: **Quis vos fascinavit non obdire veritati, ante quorum oculos Jesus Christus præscriptus est, in vobis crucifixus?** Est liber sapientie, XV, 619, 2. Est speculum omnis virtutis et perfectionis, *ibid.* Crucifixus erat liber S. Bonaventura, VII, 555, 2 et seq. Ejus serua meditationis est finis quae daemon ligebat, IV, 299, 4.

V. **QUE SINT CHRISTIANORUM OFFICIA ERGA CRUX.**

1^a **Crucis confessio et professio.** XII, 570, 1, 2. **Nobis in ea gloriam est.** XVIII, 283, 1. Crux omnis Christiani gloria, XIV, 458, 1. Ea patrit gloriæ, XVII, 446, 1, 2; XVIII, 255, 1, 2.

3^a **Crucis nobis sunt ambienda;** XIV, 458, 1. XVIII, 421, 2; XIX, 59, 2. In crucibus gaudentium Christianis, XVI, 648, 2 et seq.

4^a **Cruce Christiani generose propter Christum ferenda est, cur;** XV, 277, 1: **Qui non accipit crucem suam et sequitur me, non est me dignus.**

5^a **Varia motiva.** Per crucem Christi crucifixum conformamus, XVIII, 146, 2. Crux et tribulatio est character Christi, XXI, 271, 2: **Et faciet omnes habere characterem in manu.** Quomodo Christus aen elegerit pra gaudio et delicia, XIX, 496, 2; **Propositio sibi gaudio, sustinet crucem confusione contemplatio.** Crux est sigillum Christi, XIV, 351, 2; **Ponam te quasi signaculum.**

6^a **Crux est signum electorum Dei,** XXI, 463, 2. Vidi alterum angelum ascendente ab ortu solis, iubente signum Dei vivi, 445, 2. Crucis sunt sancti aeterno decreta, XVIII, 146, 2; XIX, 484, 1: **Majores divitias extimans thessaurum Egyptriorum, impropterum Christi.** Crucis maiores melioribus imponit Deus, XIX, 125, 1, 2: **Nemo moratur in tribulationibus istis, ipsi enim seitis quod in hoc positi sunus.** Erit ea in fine mundi signum servorum et amicorum Dei, XII, 567, 2 et seq.

7^a **Crux est tessera militie christiane,** XX, 344, 1, 2; **Christo igitur passio in carne, et vos eadem cogitatione armamini.** Est panoplia hominis christiani, *ibid.*

8^a **Crux via est in colum pro Christianis sicut fuit pro Christo,** XX, 304, 1: **Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut seguimus vestigia ejus,** XVII, 294, 1: **Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.** Propter Dei regnum crucis amiose sunt ferenda, XIX, 75, 4: **Eripuit nos de potestate tenebrarum et translavit in regnum Filii dilectionis sue.** Crux est scala per quam Christus et Christiani in colum ascendunt et ascenderunt, I, 286, 2. Crucis ferentes salvantur, XII, 567, 1. Crux est navicula qua litus patrie celestis obtinemus, XV, 235, 2.

9^a **Crux quam sit dulcis et suavis,** XX, 16, 1: **Omne gaudium existimat... cum in tentationes varias inciderit;** 18, 1. Omnia amara reddit dulcia, I, 573, 2: **Ostendit et (Dominus) lignum, quod cum misse in aquas, in dulcedinem versus sunt.** Crucis fidem brevis est, XIII, 364, 2: **Vivificabit nos post duos dies.**

10^a **Crucem quotidie quisque tollere debet, et in qua re id solum sit,** XV, 376, 2. Quisque suam habet, *ibid.* et seq. In ea per totam vitam usque ad mortem perseverandum est, 377, 1. Crux in fronte, in corde et brachio, quomodo, XXI, 164, 2.

11^a **Crucem quotidiana ferenda patienter,** II, 47, 2. Crucis patientem probant, impatiens destrunt, V, 279, 2. Crucem suam portare in angaria quid sit, XV, 614, 1. Crucem unam fugientes plerumque in diem in aliam, XII, 355, 1.

12^a **Crucis amantium exempla,** XIV, 524, 1. Cru-

ciforum cordis et corporis exempla, XVIII, 534, 4 et seqq. (*Vide CHRISTUS, REDEMPTIO, AVVICTUS*).
VI. De CAVIS SIGNO. — Crucis signasse videtur Christus panem ex quo Eucharistiam consecravit, XV, 555, 2. Per crucis signum suos benedixit, XVII, 57, 2. Crucis signum formatur in benedictione, XVI, 284, 1. Est ergo passim efformanda, maxima in operis initio, ut eam efformabant primi Christiani. XVIII, 350, 2; XIX, 53, 1, 2. Crux a Christians sepe per diem formator, XXI, 164, 1. Crucis signum frangitur potestas demonum in cibis, XIX, 228, 2.

CYPRIE. Crypte cur in priscis templis Roman conspicuntur, XXI, 148, 1. Cryptas martyrum olim Roma visitabat S. Hieronymus, XII, 753, 2. Crypte et catacumbas sanctorum hodie a Christians magna pietate Romae coluntur, XI, 268, 1.

CRYSTALLUS. Crystallus quid sit, IV, 390, 2. Crystallus id est glacies, unde dicuntur: crystallus gemma quid sit, X, 403, 2; 410, 1. Crystallus a gelu grace, hebreica a *calvitis* nomen habet, XI, 643, 1. Crystalli materia et origo, XXI, 406, 1. Unde nascatur, X, 403, 2; 410, 1. Ea est duplex, una e gelo conglacata, altera fossili, ubi nascatur, ibid. Crystallus gemma est durus et purus, XI, 645, 1. Alius est a chrysolito gemma, XIII, 138, 2. Crystallus mirabilis in oppido Santareno in Lusitania, I, 686, 2.

CUBICULA. Cubicula in atria sacerdotum plurima erant, eaque dicebantur tum exedrae, tum thalami, tum gaziophylax, tum pastophoria, XII, 781, 2. Forum erant ordines duo, et in singulis ordinibus triginta tria erant, XII, 807, 2.

In cubiculo cur orare Salvator iudeat, XV, 184, 1. CUBITUS. Cubitus qualis mensura sit, I, 137, 1; 639, 1. Cubitus communis est pes, cum dimidio, XII, 855, 2. Vell continebat quinque palmos, 784, 1, 2. Cubitus est sesquipes, XVI, 643, 1. Cubitus, an quartus, an sexta pars statuta hominis, XXI, 221, 2; 375, 2; 380, 1, 2. Cubitus est propria mensura statute humana, XV, 200, 2. Cubitus sacer profanum palmo excedebat, XII, 784, 1, 2; 825, 1.

CUCULUS. Cuculus cur sit avium probrum, II, 215, 2. Cuculi era sua supponunt in aliarum avium nido sunt symbolum adulterorum, X, 244, 1. Cuculus prius veris annis, VII, 580, 2.

CUCURBITA. Cucurbita magna et frigidam sequitur umbram, XIV, 521, 2. Cur pro cucurbita S. Hieronymus hederae vereat, ibid. Ejus umbra mundi vanitatem notat, 59, 1. Cucurbita enigma, XII, 495, 4. Cucurbita symbolum prematur incrementum, V, 385, 2 et seqq.

CULPA. 1° Culpa. Domines non est auctor, sed putes ordinatur, X, 175, 2: *Quasi iustum agiti in manu ipsius... sic homo in manu illius qui se fecit.* Culpa gravior est etiam prena gehennae, 68, 2: *Mors illius mors nequissima, et utilis potius informus quam illa.*

2° Culpa sequitur peccantem, eumque jugiter pungit, V, 395, 1: *Peccatores perseguuntur malum.* Culpa fit pena, VIII, 517, 1: *Ut scirent quia per quae peccati quis, per hoc et torquebitur.* Culpa et penas sunt fratres et comites, XII, 363, 1, 2: *Vigilavit jugum iniquitatum meum,* XIV, 212, 1. Culpa omnia septuplum habet peccatum, IX, 221, 1: *Non servans misericordiam in suis iniquitatibus, et non meritas ea in septuplum.* Culpe et semini similitudo, VI, 147, 2: *Qui seminal iniquitatum metet mala.* Culpa minor alia majora castigatur, V, 502, 2: *Cupitionem praecedit superbia, et ante ruinam exaltat spiritum.* Pro culpe puniri est actus justitiae, XX, 332, 2 et seqq.: *Melius est enim beneficentes (si voluntas Dei velit) pati, quam male facientes.* Culpa peccati post actum remaneant et velut fundi quis, V, 150, 1: *Iniquitates sua capiunt insipium, et funibus peccatorum suorum constrin- gitor.*

3° Culpa per punitentiam tollitur, sed non pena, XIII, 493, 2: *Quis seit si converteratur et ignoraverit.* Ejus confessio reconciliat offendentem cum offeso, VI, 374, 2: *Qui..., confessus fuerit sceleru sua, et reliquerit ea, misericordia consequetur.* Culpa ob ingratisitudinem peccatoris erga Deum plane non recovatur, XV, 415, 2 et seqq. Superata culpa non superbiendum, IV, 444, 1.

CULTUS. 1° A cultu: *Em in omnibus rebus est ordinendum,* X, 219, 2: *Bona animo gloriam reddere, et non minus primis manuam tuarum.* Cultus Dei fidelis ante omnia querendus, V, 491, 1. Non est dolis impendendum, 136, 2. Cultus divinis nre Deo placet, X, 219, 2. Est basis et fundamentum reipublice, 526, 4. Est sigillum electiones divinae, IX, 638, 1, 2. Cultus Dei est semen omnis felicitatis, XIV, 445, 2: *Nunc artem senem pacis erit.* Cultores et curatores sunt qui jugiter Deo assistunt et famulantur, XIII, 488, 1.

2° Cultus Dei pulchritudine et decoro promovetur, X, 435, 1. Cultus Deo gratissimum consistit in peccatorum fuga et custodia legis, 213, 1: *Qui conservat legem, multiplicat oblationem.* Non juvat in peccatis persistentes, 209, 2 et seq.: *Unus orans, et unus malitie eius cuius vocem exaudiat Deus?* (*Vide DEUS, RELIGIO*).

3° Cultus sacrorum non fuit Hierosolymis tam elegans post redditum capitivitatis, quam fuerat ante, XIV, 384, 2.

4° Cultus Deiparae in orbe varius est et multiplex, XVI, 37, 2. Cultus B. Virginis semper prodest, V, 243, 1, 2. Praeservat a peccato et perseveratione domini efflagitat, IX, 657, 1. Cultores B. Virginis bene de sua salute sperant, V, 227, 1 (*Vide MARIA*).

CUNCTATIO. Cunctatio in consilio prodest, VI, 73, 1: *Hereditas ad quam festinatur a principio, in novissima benedictione carebit.* Conctatione opus est, cum periculum mora declinari potest, X, 131, 2.

CUNEGUNDIS (S.). S. Cunegundis imperatrix

638 in matrem virgo, et super ignem... tamquam audiuans, suam virginitatem probavit, I, 453, 1; II, 56, 1; XIII, 45, 2; XVIII, 272, 1, 304, 2. Facta vidua, sancta in monasterio vivit, XIX, 238, 2. Quonodo usque ad finem vita clericis usa, et eo mori volenter, I, 312, 1. Ejus mors et sepultura, XIII, 45, 2; XIX, 238, 2.

CUPIDITAS. I. CUPIDITATIS ORIGO, DIVERSE SPECIES ET CHARACTERES.

1° Cupiditas unde in homine nascatur, XVI, 194, 2.

2° Cupiditas in homine triplices est, VI, 386, 1.

3° Cupiditas est stulta, et qui eam sequitur stultus est, VI, 387, 2: *Qui confidit in corde suo, stultus est;* 400, 1: *Tolum spiritum suum proferit stupitus.*

4° Cupiditas quasi vinum inebriant hominem, IV, 228, 1: *Et quonodo vinum potantem decipit, sic est vir superbus.* Cupiditas est pax anima, IX, 384, 1: *Qui tetigerit picem, inquinatur in ea.*

5° Cupiditas est insatiables, V, 69, 2; XVI, 358, 1: *Qui bibit ex aqua hac, stultus iterum.* Praesertim opum cupiditas, V, 461, 1: *Melior est parum cum timore homini, quam thesauri magnt et insatiables.* Cupiditas ex Charybdis insatiables, et velut ariens febris, et feru effera, XIV, 228, 2. Cupiditas opum est belluina, V, 540, 2: *Quid prodest stulto habere dextritas, eum sapientiam emere non possit?* Cupidus cur datus latus animus, VI, 385, 2 et seq.: *Quis et faciat, et dilatet, jurgia concitat.* Omnia capere desiderat, ibid. Cupiditas est velut meretriz, 5, 268, 1.

6° Cupiditas in homine per peccatum corrupta quonodo sit vis, IV, 516, 1.

II. CUPIDITATIS PECCATI GRAVITAS. — Cupiditati obsequens crimen se obstringt, VI, 3, 1. Cupiditatis opum coacervandorum quando sit peccatum mortale, IX, 342, 2: *Fili, ne in multis sit actus tuus; et si dives fueris, non eris immunitus a delicto.* Cupiditatis obsequi cupiunt impii, V, 393, 1, 2: *Desiderium si compleatur, delectat animam: de testantur stulti eos qui fugiunt mala.* Cupiditas quevis charitati contraria significatur per ignem infernum, II, 2, 2. Cupidates sunt aque furtive, cur, V, 267, 1.

III. CUPIDITATIS EFFECTUS.

1° Cupiditas radix omnis peccati, XV, 139, 2 et seqq. Cupiditas radix omnium malorum ostenditur, Psalm. I, 305, 2. Cupiditas quonam sit radix omnium malorum, XIX, 259, 1: *Radix omnium malorum est cupiditas.* Nimirum cupiditas opum et rerum delectabilium est causa malorum, XVIII, 638, 2: *Qui desperantes, someti posse tradiderunt impudicitias, in operationem immunditias omnis, in avaritiam.* XIX, 258, 1: *Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, et in laqueum diabolii, etc.*

2° Cupiditas est mater atheismi, VIII, 293, 1: *Diversitatem cogitantes apud se non recte: Eu-*

gum et cum tecto est tempus vita nostre, et non est refrigerium in fine hominis, etc. Cupiditatis est dili peccantium, XIII, 309, 1: Et argenzum multiplicaverit ei, et aurum que fecerint Baal.

3° Cupiditatis servient rex vero servus est, V, 369, 2: *Manus fortium dominabitur; que autem remissa est, tribatis servet.* Et seriens possimis dominio servit, X, 189, 2 et seq. Cupidi pro puncto voluptatis se efficiunt mancipia diaboli, IV, 230, 2. Cupiditibus addicti obtorant aures suas disciplinas et monitis salutaribus, V, 242, 1.

4° Cupiditas inexplicabilis est omnis tristitia causa, XIX, 260, 2: *Quam (cupiditatem) quidam appetentes, oraverunt a fate, et inseruerunt se doloribus multis.* Cupiditatis contrarias ponit Deus, XIV, 509-2.

5° Cupiditas causa audacie est, V, 579, 1: *Patre et matrem confundit audax.*

6° Cupiditas est fons et origo discordia, IX, 670, 1. Est iuriorum mater, VI, 387, 1: *Qui se jactat, et dilatet, jurgia concitat.* Cupiditatis sunt cause perturbationum, V, 379, 1, 2.

7° Cupiditas est mater pauperitatis, VI, 387, 1. Cupiditas est pauper, V, 379, 1: *Est quasi pauper in multis divitie sit;* IX, 405, 2: *Bona est substantia cui non est peccatum in conscientia, et nequissima paupertas in ore impi.* Cupiditatis sunt quasi panis subemicetus, XIII, 382, 2.

8° Cupiditas seipsa perimit, V, 47, 1: *Usquequo..., stulti eni que sibi sunt noxia cupient?* Est via quae videtur homini recta, et novissima ejus deducunt ad mortem, 416, 2. Cupiditum quibus quis vivens servit, memoria etiam in morte revertitur, XX, 117, 2.

IV. CUPIDITATIS REFRENANDA, ET QUONODO. — Cupiditas est nobis cohinda, VI, 292, 2. Cupiditatis obsequis crimen se obstringt, VI, 3, 1. Cupiditatis opum coacervandorum quando sit peccatum mortale, IX, 342, 2: *Fili, ne in multis sit actus tuus; et si dives fueris, non eris immunitus a delicto.* Cupiditatis obsequi cupiunt impii, V, 393, 1, 2: *Desiderium si compleatur, delectat animam: de testantur stulti eos qui fugiunt mala.* Cupiditas quevis charitati contraria significatur per ignem infernum, II, 2, 2. Cupidates sunt aque furtive, cur, V, 267, 1.

5° Cupiditas seipsa perimit, V, 47, 1: *Usquequo..., stulti eni que sibi sunt noxia cupient?* Est via quae videtur homini recta, et novissima ejus deducunt ad mortem, 416, 2. Cupiditum quibus quis vivens servit, memoria etiam in morte revertitur, XX, 117, 2.

6° Cupiditas strenue sunt debellande, Job, 182, 4. Cupiditatis dum mortificant, acris exurgunt, IX, 91, 1: *Fili, accedens ad servitum Dei, prepara animam tuam ad tentationem.* Cupiditatis remedium unde potendum, XVI, 194, 2 (*Vide AVARITIA, LIBIDO, PASSIO, CONCUPISCENTIA*).

CUPIDO. Cupido divinus, VIII, 22, 2. Ejus effigies, 18, 2. Cupidin schema, V, 263, 1, 2. Cupido summus deorum erat Gentilibus, XX, 398, 1. Ex concupiscentia natus, quomodo is pingatur, 60, 1. Ejus descriptio, *ibid.* et seqq. Ejus varia nomina, 2. Ejus vis et potentia, XXI, 311, 4.

CUPRESSUS. Cupressus arbor frondes habet capillatas, et in conum assurgentis; ejus utilitas, IX, 634, 2; X, 540, 1. Semper viret, nec rima agit, IX, 634, 2 et seq. Ejus vis medica: succina non recessit, et quod proinde symbolum mortis funeralis, et dicta ferialis, XI, 633, 1; X, 510, 1. Ex ea fibabant deorum simulacra, et hercules sarcophagi, IX, 635, 1. Fugat blattas et tineas, *ibid.* Ejus succincta descriptio, IX, 383, 1; X, 540, 1. Referit speciem capitis humani egregii conati et pexi, IX, 635, 2; X, 539, 2. Cupressus pulchra quidem sunt et sublimis, nullum tamen edunt fructum, XIII, 473, 2. Cur dicantur aeternae, 470, 2. Cupressus arbor symbolum multo pollicentiam, nihil praestantium, VI, 271, 1.

CURA. Cura est vehemens sollicitudo, unde ita dicit, VI, 386, 2. Quae dicatur cura diligens. Cura temporalium spinæ sunt, XV, 325, 4, 2.

Cura pungit ut spina, V, 348, 2. Cura hominem exdunt, X, 107, 2. Reddunt eum inquietum et vigilem, 112, 1. Cura implicat, quæ expicit, VII, 608, 4. Cura sollicitans animum quos producat effectus, 20, 2 et seqq. Cura mordaces, XI, 673, 1, 2. Cura huius vita non similit hominem de salute animæ cogitare, XVI, 259, 1.

Cura quanta habenda temporis, XVIII, 656, 1. Cura abhinda in puerorum natura corrupta cohibenda, VI, 159, 1. Cura castitatis (nemus hominem conficit, X, 111, 1. Cura immoderata corporis fugienda, XVIII, 226, 2. Cura salutis omnium hominum habenda, etiam servorum, XIX, 341, 2. Cura alios volens prius seipsum curat, XVI, 104, 1.

Cura anxias deponeenda, X, 102, 2. Et Deo regurgitatio, *ibid.* (Vide Sollicitudo).

CURIOSITAS. 1° Curiositas et olium plerumque conjuncta, et qua inde mala sequantur, XIX, 129, 2: Operam dolis, ut quieti sitis, et uidet vestrum negotium agatis. Curiositas magna est aliena secreta expiscari, IX, 276, 2: Non omni homini curiam manifestes.

2° Curiosorum vanitas, XIX, 471, 2: Audictimus enim inter vos quasdam ambulare inquiete, nihil operantes, sed curiose agentes. Curiositas multa et varia dama affect, XX, 368, 4.

3° Curiositas hominem damnatur, VII, 236, 1: Quid recesso est homini majora se querere, cum ignorat quid conducit sibi in vita sua? Curiositas vator, IX, 340, 2: De ea re quo te non molestat, ne certeris. Item curiositas circumspicendi, 283, 1: Noli circumspicere in vicis civitatis, ne oberraveris in plateis illius. Curiositas multa videndi et experiori, mortificanda est, 129, 2: In pluribus operibus ejus [Dei] ne fueris curiosus,

351, 2. Curiositas in divinis scrutandis, Deo dispiet, VI, 291, 1; 292, 2: Qui scrutator est maiestatis, opprimetur a gloria. Curiositas refranenda silentium servare volenti, XI, 417, 1, 2. Curiosi taxantur, et ad curiosos acuta responsa, XVII, 323, 1: Ad nihil atiud vacabunt, nisi aut dicere, aut audire aliquid novi. Curiositas vanitas in regum consilii indagandis texatur, VI, 256, 2: Calum sursum, et terra deorsum, et cor regum inscrutabile. Curiosorum sectatores Ephesi qui escebant, XVII, 356, 1: Multa autem eorum qui fuerant curiosa sectati.

CURRUS. Currus bellii quales essent, XI, 330, 2;

332, 1. Currae falatorum, et ardilentis tadiis instructorum usus olim in bello erat, XIV, 79, 4. Currus Dei quadrigas et quadriga apud Ezechiel curtem tempestate involvatur, XIV, 498, 1. Quid hic designat, ac Nabuchodonosorem, *ibid.* Aut quoniam orbis plaga, *ibid.* An quoniam ordines angelorum, *ibid.* An quoniam monarchias et castra Israëlitarum, 499, 1. An quoniam in quibus confidebant Iudei, *ibid.* et 2. An quoniam Dei federa, *ibid.* An creaturas omnes, *ibid.* Optima vero Dei essentiam, beatitudinem, providentiam, potestatem et regnum, *ibid.*, et 300, 1. Currus Dei est orbis, et per omnes currus partes id ostendunt, 500, 1, 2. Notat item bellum et victorianum Dei, cur, 501, 1. Currus hic fuit Dei bellantis et excendentis Iudeos per Chaldeos, 501, 1, 2. Currus cherubicus, quo Deus veli consperxit Ezechiel, cur et tempore in montem Oliveti evolare virus sit, 530, 2. Hic currus sunt angeli et quatuor monachiae, *ibid.* Allegoricus est currus Evangelii et Ecclesiæ, 502, 1. Anagogie est Ecclesia triumphans, *ibid.* 2, et 503, 1. Quoniam hic ferreter auctor spiritu, 491, 1. Currus triumphalis Beatorum qualis sit, XII, 456, 1.

Currus Dei sunt angelorum milia, XVIII, 625, 2. Item cherubim, XIX, 435, 2. Item coli et mundus, 354, 4.

Currus et equi ignei quibus Elias raptus, quid sibi velint, X, 510, 2. Quid allegorice et anagogice, 511, 2.

Currus anime plementis et converse, VII, 512, 1. Currus tropologe est anima, XIV, 258, 2.

CURSORES. CURSUS. Cursores sunt idem qui ministri regum et iudicium, V, 161, 2.

Cursor christianus alias currit viribus naturæ, alias gratie, XVIII, 166, 1. Igiter non volentes, neque currentis, sed miserenis est Dei. Quonodo se extendit ad anteriora, XIX, 48, 1: Quæ quidem retro sunt obliuiscens, ad ea vero quæ sunt priora extendens meipsum. Quæ in cursu ad bravum requirantur, XVIII, 333, 1: Sic currite ut comprehendatis. Currentibus in stadio duo sunt cavenda, XIX, 495, 1: Deponenitis omne pondus et circumstans nos peccatum, per patientem curramus ad propositum nobis certamen. Currentum est post Christum, nec solus eundum, quare, VII, 436, 1: Trahe me: post te curremus. Cursus Christi qua-

is fuerit, XIX, 333, 1. Cursus Pauli, qualis et quantus, 310, 1: Bonum certamen certavi, tarsum consummavi. Currentibus Deus magnam gratiam, spiritum, magno animos et vires aspirat, XI, 506, 1, 2 et seqq.: Currend, et non laborabunt, ambulabunt, et non deficiant.

CUSTODES. CUSTODIA. 1° Custos Hebreus vocatur praefectus, rex, dominus, XIV, 195, 1: Custodes tu quasi locutus. Custodia capitur pro vincere, etiam pro custodiibus et apparitoribus, XVII, 434, 1. Ut autem iudicatum est..., tradi Paulum cum rebus custodiis.

2° Custodia Dei angelorum et sacerdotum qui Ecclesiam custodiunt triplex muro denotatur, XII, 183, 1. Custodia angelorum et hominum est murus et antemurale, 373, 2: Lucifer antemurale, et nurus pariter dissipatus est. Custodia Dei firma, lob, 199, 1: Peccavi, quid faciam tibi, o custos horum? 373, 1: Libera me, Domine, etpone me fida le, et euoxius manus pugnat contra me. Custodia Dei erga suos mira, XX, 247, 1: Quia in virtute Dei custodiunni per fidem in salutem.

3° Custodes templi mystice sunt zelosi, XII, 802, 1, 2. Custodes domus quamvis sint in homine, VII, 385, 1, 2: Quando conmovebuntur custodes domus, et nutabunt viri fortissimi. Custodes civitatis in Cantico cantorum qui, VIII, 114, 1: Invenerunt me custodes qui circumueunt civitatem. Custos de nocte venire quomodo intelligatur, mystice, XII, 802, 1, 2: Ad me clamat ex Sei: Custos quid est?

4° Custodia dicitur praecceptorum et rituum observatione, XIV, 386, 2: Si in viis meis ambulaveris, et custodiam meam custodiodes. Custodia Hebreus vocatur leges per metonymiam, XII, 341, 1: Dominum dereliquerunt, non custodiunt. Custodia mystice est secretum, item status, gradus, et officium, XIV, 223, 1: Super custodiam meam stab. Custodia sanguinis nobis esse debet exactissima. Custodia presertim suadet, VII, 107, 2: Et omnina, quæ desideraverant oculi met, non negavi eis.

5° Custodes sepulcri sunt ab angelis exterriti, XV, 650, 1. Et diffugerunt, 654, 2. Quid pontificibus untiuntur, *ibid.* Eos fallere ait impossibile, 653, 1. Corrumptunt aura pontificibus, *ibid.* Omnes vero etiam fucum et ram totam Pilato apertum, *ibid.* Sed plebi aliud persuaserunt, 653, 2 et seqq.

Custos carceris Philippensis qui occasione ad fidem sit conversus, XVII, 312, 2. Custodes carceris Petri, o quo ipsa liberatus, an occisi, 270, 4. CUTHEI. Cuthezi qui sunt, XII, 224, 2. Cuthezi sunt Assyri a Salomonas in Samariam translati loco Israelitarum abductorum, XIII, 294, 2. Cum Deo vero etiam idola colebant, XIII, 294, 2; XIV, 438, 2.

CYATHI. Cyathos quot in mensa bilberent veteres, X, 135, 1. Bibebant veteres ad numerum, in honorem Fortunæ et Anna Perenne, XI, 750, 4. Cyathii in convivis etiam coronabantur, X, 147, 1.

Cyatbi tabernacula cui usus servirent, I, 640, 2. Eorum tropologica significatio, 650, 1.

CYAXARES. Cyaxares vox unde formetur, XIV, 173, 1. Ejus pater et filius, *ibid.* Quamdiu regnabit, XIII, 23, 1, 2; XIV, 173, 1. Scythes e Media expulit, 173, 2. Despondit filiam suam Nitocris Nabuchodonosori, ut se in obsidio Ninives adjuaret, XIV, 173, 2. Cyaxares rex Medorum Ninivencepit et evertit, XII, 12, 2; XIV, 173, 1; 174, 2. Eius imperium quos habuerat fines, XIII, 23, 1, 2.

CYPRIANUS (S.), martyr. Cyprianus primum magus, sed postea fidelis et martyr, suis incarnationibus daemonic exivit, cur, IV, 279, 2.

CYPRIANUS (S.), EPISCOPES CARTHAGINENSIS. S. Cyprianus Cecilius nomen accepit a Cecilio presbiteru a quo baptizatus est, XVIII, 37, 2. Quonodo sit per baptismum immutatus, XI, 782, 1; XVI, 130, 1; XVII, 293, 2. Ad episcopatum assumptus omnem affectum erga uxorem et filias depositus, XII, 836, 1. S. Cypriani modestia in vultu, XX, 323, 4. Fuit in hoc mundo peregrinus, I, 184, 2.

Quanta illi fuerit cupido sacri sermonis, XIX, 308, 2. Suos quotidie docebat, et absens per episolas, *ibid.* Unicunque hominum statim congrebam dabat instructionem, XVI, 179, 2. S. Cypriani qualis sit stylus et phrasis, V, 447, 2. Ejus de Tertulliano iudicium, IX, 29, 1.

S. Cornelii pontificis auctoritate tuerit contra schismatics, XIII, 302, 2. Quantopere hereticos odisset, XIX, 289, 1. Quia de causa tractatum de Mortalitate scripsit, XIX, 15, 2. Wandalorum excidium praedit, XXI, 204, 1.

Eius error de rebaptizantiis hereticis, X, 211, 5; XVII, 230, 1; XVIII, 624, 2. Eius error de mundi astate et durata, XXI, 334, 1.

Eius resolutioni in respondendo consuli instanti ad idola adoranda, XII, 40, 2. Audit mortis sententia Deo egit gratias, et gavisus est, XIII, 464, 2; XVIII, 409, 2. Eius ad tyrannum commiserantem intrepida vox, I, 411, 2. Docuit suos ad mortem usque, et mori proximus adhuc eos horribat, XX, 374, 2. Carnifici suo jussit dari 20 vel 25 aureos, XX, 374, 1; XX, 374, 1.

CYPRUS INSULA. Cyprus insula a Syria avulsa dicter, X, 44, 1. Cyprus virginis stupro ejusque prælio Venerem colebant, XII, 462, 1. Cyprus olim grecæ loquebantur, XVII, 278, 2.

CYPRUS ARBOR. Cyprus quid, VII, 78, 2. Qualis arbor, 350, 2. An sit balsamum, *ibid.* et seq. An vero ligustrum, *ibid.* Cyprus in Cantico quid significet, 529, 2. Ejus symbola, VIII, 79, 2 et seq.

CYRENE. Cyrene duplex est: una in Libye, altera in Media, VIII, 442, 2; 542, 2; XVII, 91, 1. Unde vox Cyrene formetur, *ibid.* Cyrene varia sunt urbes, XV, 613, 1. Cyrenenses Synagoga que esset Hierosolyma, XVII, 466, 2.

CYRILLUS ALEXANDRINUS. (S.) S. Cyrilus

Alexandrinus praefuit scholae Alexandrinae, XIV, virtutum, IV, 205, 2. Nihil admirabatur, XXI, 155, 2; 192, 1. Praecipius antagonista Nestorii hereticus fui, 371, 2. Contro Nestorium a B. Virgine fuit armatus, V, 209, 1.

Cyrillus apoligorum moralium auctor quis fuerit, et qua setate vixerit, an tribui possint S. Cyrillo Alexandrino, IX, 24, 2. Isti apologi Morales a quo editi, et quam sint elegantes, V, 13, 2. S. Cyrillus Alexandrinus symbolis et apologetis gaudet, IX, 26, 1. Scriptis in Prophetas minores, XIII, 222, 1. Egregie in Joannem commentarius est, sed ejus libri quatuor intercederunt, q̄o se supplevit Judocus Ciliciorum, XVI, 291, 1. In Apocalypsin scriptis, XXI, 11, 4.

CYRILLUS HIEROSOLYMITANUS. (S.) S. Cyrius Hierosolymitanus catechista fuit, XVIII, 576, 1.

CYRINUS. Cyrus, Syria præses, quis fuerit, XVI, 56, 1.

CYRUS, ut Cyri nomen et educatio. Syria Cyri etyma, IV, 205, 1. Quid nomen ejus significat hebreice, IV, 205, 1, 2. Hebreice vocatur Messias, XI, 547, 1. Quid graec., ibid., et 206, 1. Etymon ejus genuinum est Persicum, 206, 1. Lingua Persica significat solem, et sic dictus est a sole, VI, 56, 2; XI, 547, 1, 2. Cur vocetur avis, XI, 566, 1, 2. Unde emanaverit eum a causa esse educatum, IV, 205, 1, 2. A causa nutritus, venationis fuit studiosus, VI, 466, 1. Cum avunculo Dario et familia Astyagis validus conjunctus fuit, XIII, 76, 1.

2^a Ejus labo et frugalitas. Laborem suadebat, nec combatibat nisi prius corpus exercendo suasset, IV, 206, 2; 207, 1; XIX, 230, 2. Sua manu agros et hortos excouit, IV, 301, 1, 2. Ejus frugalitas, 362, 2. Ejus de sobrietate sententia, XIII, 12, 2. Quid dixi cum vinum sibi propinatum bibere renuit, VI, 211, 2; XIII, 343, 4. Ipsa asino et Persa asinus assimilantur, XIV, 244, 2. Cur asinus et mulus in Scriptura dicatur, XI, 330, 2; XIV, 244, 2. Cur vir biga equum, XIV, 332, 1. Erat bellicosus et quietus impatiens, IV, 205, 1. Ejus vegeta sequentia, X, 474, 2.

Quomodo? res suas ad labores efformari, XI, 368, 1. Ignavos milites exaucerat, XXI, 82, 1. 3^a Ejus vocatio. Cyrus a Deo est electus, XI, 549, 1; 577, 1, 2. Est vir voluntatis Dei, XI, 566, 2. Fuit divinas vindictas administrator, 577, 2. Cur Deus excitaverit ejus affectum et voluntatem, IV, 206, 1. De eo Isaiae oraculum, ibid., et 2. Prophetavit de eo Isaiae ducentum et decem annis ante, XI, 547, 1. Ex Isaiae prescire potuit suas de Babylonie victorias, XII, 50, 2. Ipse hanc prophetiam legens ea animatus sumpsit audaciam Babylonianum invadendi, ibid.

4^a Ejus religio et virtutes. Deum verum agnoverit, IV, 206, 2. Attamen verum Deum publice agnoscisse non videtur, quia mansit in cultu idolorum, XI, 550, 1, 2. An publice Deum Judeorum professus sit, 547, 1. Exemplar fuit omnium regiarum

315, 2. Cambyses filium admonevit ut ad Deum in omni tractatione confugeret, XIV, 321, 2. Ejus testa belli que, 538, 1. Imperium a Deo initum et cum eo viata finivit, XX, 216, 2.

5^a A Cyro Babylonis exercitu. Cyrus et Darius qui astu Babylonem cepirint, XXI, 299, 2 et seq. Per prime sua castra brevi et facile Cyrus Babylonem expugnavit, XII, 318, 2. Ceptis hanc urbem dixerit Euphratēm, XIII, 75, 1. Illam occupavit ante Euphratēm in varia lacunā derivato, XI, 271, 2. Omnia Babylonis monumenta subvertit, 335, 1. Iolæ Babylonis contrivit et aevxit, 362, 1. Balassarem regem per septem principes occidit, et Iudeos inde liberavit: septem ejus principes qui fuerint, XIV, 123, 1. Regnum Babylonis ad Persas transiit, XII, 314, 2. Quando regnaret in Perside, et quando in monarcha, XVI, 334, 2. Quo anno factus est monarcha, IV, 204, 1, 2; 205, 4. Quo anno cooperit regnare et Babylonem expugnavit, ibid. An in monarcha regnaret septem annis, ibid. Tantum triennio fuit monarcha, XII, 368, 1; XVI, 334, 2. Quid de sole sibi in somnis astante somnivit de tempore vita sua, X, 194, 1; IV, 207, 1. Jure a Deo accepto monarchiam invadere potuit, etsi magis in eo servierit propria ambitione, XI, 547, 4. Ex se erat pauper, sed a Deo factus est dives, IV, 205, 2. Ejus opes, XI, 549, 2. Ejus Victoria et gloria, 549, 1; 577, 1, 2. Babylonem evertens dicitur beatus, XII, 300, 2. Sed ea versa, postea fuit infelix, XI, 356, 1. Et factus est deinde ipso pauper, 549, 2.

6^a Judorum et captivitatis Babylonica et Cylaratio. Quo anno monarchia solerit captivitatem Babyloniam, XIV, 368, 1. Favel Danieli et Iudeis ob eum de se vaticinata, XIII, 75, 1. Primus rex Persarum Iudeos et Babylonem liberavit, IV, 204, 1, 2; XVIII, 47, 1. A Iudeis nullam accepit pecuniam, sed eam ipse potius dedit ad fabricam templi, XI, 616, 1. Quomodo Iudeos extulerit, XII, 451, 2; 453, 2. Pacem Israel dedit contra Assyrios, dum Chaldeos vicit viatorum Assyriorum, XIV, 121, 2. Ejus edictum ut Iudei se invicem iuvent in reedificando templo, IV, 207, 1. Cur veterum secundum templum tam alio extravi quam prius, 218, 1. Babylonie eversa, tam alii gentiles quam Iudeis videtur redeundi et sua libertatem dedisse, XII, 205, 2; 716, 2.

7^a Puerus Christi, IV, 206, 1; XI, 545, 2; 547, 1; XIV, 228, 1. Quomodo et quare vocetur Christus, XIV, 260, 1. Christi et Cyri inter se comparatio, XI, 545, 1; 550, 1; 562, 1. Christi fuit imago, XVIII, 47, 1; XIX, 28, 1. Attamen non est Christus dux a Danièle predictus, XIII, 126, 2. Cur comparetur terra germinanti, et pluvio contesti, XI, 551, 2.

8^a Ejus clades a Scythis et mors, XIII, 24, 1. Est a Tomiri regina casus, quo astu, IV, 431, 2; XII, 87, 2. Ejus mors, XI, 548, 1. Credidit anima imm

cortalitatem, XI, ibid. Ejus somnium quo invictus erat ut ad deos ascenderet, IV, 207, 1. In ejus epulcro quid fuerit inclusum, XII, 731, 2. Ejus |

trinus, ibid. Euno et numen suum colebant Pe- |

pe- |

IV, 205, 2.

DACTYLUS. Dactylus palme fractus digitis est similis, XXI, 173, 1. Dactyls vivunt pterisque in Oriente, VI, 491, 1, 2. Dactyls cibis erant anachoretarum, et modo Afrorum, IX, 636, 1. Eorum dolor et saepebant, ibid.

DEMON. DIABOLUS, LUCIFER, SATANAS, I. DEMONIS ET DIABOLI VOCIS SIGNIFICATIONES, DEMONIS VARIA NOMINA. — Demonis styma, IV, 279, 4. Demon unde sic dicitur, et vox demonis quid propriè significet, XVII, 321, 2; XVIII, 324, 1; XX, 163, 1; 392, 2. Daemon dictor οὐρανῶν, id est timere, quia timorentur; licet verus θεος dicatur quasi δεύτερος, id est sciens, ibid. Voces demoni, demones male sonant etiā etymony earum sit honestum, XI, 397, 2.

Diabolus vox unde deducatur a ζεψάδη, id est catalogus, XIV, 391, 2. Diabolus idem est quod criminaliter vel accusator, XVI, 215, 1; 414, 2; XX, 666, 1; XXI, 247, 4. Idem est qui zabalus, IX, 103, 2.

Hebrei diabolus vocatur σαύρ, id est hircus, XX, 393, 1. Dictum calumnator, malus antonomasticus, XV, 194, 1. Sed libera nos a malo; VIII, 645, 1; XIX, 168, 2; Fidelis autem Deus qui confirmat eos et custodiet a malo. Antonomasticus significat Luciferum, XIV, 417, 1. Lucifer princeps demonum, 251, 1, 2: In principio demoniorum ejicit demona. Per contemptum vocatur θεοζεβεβού, IV, 43, 1, 2. Diabolus cui die auctor nemo, VI, 360, 1: Fugit impius nomine perseguente. Est Belial quem fecit Christus, XIV, 170, 2: Non adiutor ultra vel pertinax in te Belial. Diabolus tri nomina, XXI, 240, 1, 2. Vocatur draco, serpens antiquus, satanas antonomasticus, XV, 305, 1, 2. Apote vocatur bestia, II, 412, 2. Daemon vocatur leo, aspis, regulus, XI, 416, 4.

II. IN QUO STATU CREATI SUNT DEMONES. — Daemon est in celo creatus, XII, 707, 4: In deliciis paradiisi Dei fuisti; 445, 1, 2: Si enim Deus angelis peccatoribus non peperit, sed rudentibus inferni detractos, in tartarus tradidit cruciandos. Quomodo sit principium viarum Dei, Job, 769, 2: Ipse est principium viarum Dei. Daemons non sunt natura mali, XX, 660, 2: Angelas vero qui non servaverunt suum principatum. Creati sunt in gratia, XII, 708, 2: Tu Cherub extensus posui te in monte sancto Dei; XX, 669, 2. Ante lapsum fuerunt Cherubim, et pleni scientia, XII, 708, 2. Quomodo ante lapsum ambulaverit diabolus in medio lapidum ignitorum, 709, 2. Quodam signaculum fuit similitudinis SS. Trinitatis, 708, 2.

III. DEMONUM LAPSUM ET PECCATUM. — Quemodo diabolus in veritate non steterit, XVI, 449, 1: Quid homicide erat ab initio, et in veritate non stetit. Is ab initio quomodo peccari, XX, 563, 2: Ab initio diabolus peccat. Quale ejus peccatum fuerit, ibid. Daemonum peccatum superbia, Psalm. II, 424, 1: Absconderunt superbū laqueum mīhi.

Rebelliū diabolus pro superbia, contra Creatorem, XII, 710, 1: In multitudine negotiatiois tuze perteles sunt interiora tua iniquitate, et peccati. Invidit mysteriū unionis cum homine Filiū Dei, XI, 294, 2. Similis ero Altissimo. Daemonum peccatum fuit superbia, sed in quo ea sita fuerit, XX, 443, 2. In celo Lucifer ambit unionem hypotheticam cum Verbo, XV, 129, 2: Si Filius Dei es, die, etc. Ejus lapsus in terram et infernum, XII, 710, 2: In terram projecte te; 711, 1. Nihil facius es, et non eris in perpetuum. De celo deturbans est scit fulgor, subito, violenter, velociiter, manefestus, XVI, 147, 2: Videbam Satanas se ut fulgor de celo eaderetur. Moro representatur, XVI, 230, 4.

IV. DEMONUM LOCUS, NUMERUS, HIERARCHIA. —

*Vocantur militis coeli, quia modo aere versantur, XI, 361, 2: Visibiles Domini super militiam eius in excelso. Eorum plurimi sunt in aere, XX, 661, 1, 2: Non servaverunt suum principatum, sed dereliquerunt suum domicilium. Usq; aer plenus est, XVIII, 100, 2: In quibus oligardo ambulatis.... secundum principem potestatis aer hisus, 674, 1. Diabolus locus est aer, XI, 759, 1: Celan sedes mea, terra autem secessum. Proprie in celo aero dominatur, XXI, 240, 1: Et visus est aliud signum in celo, et ecce draco magnus. Cur diabolus in hoc aere vagari gaudent, XV, 236, 2: Venisti huc ante tempus torque nos. Eorum multū sunt in inferno, XVI, 134, 2. Illi gaudentur est in inferno non relegari, ibid. Delectatur diabolus locis spuriis, et spuria assumit corpora, 134, 1. Cur ut in porcos ingredi permittenter rogarint, 135, 2: Rogabantur sum ut permitterelet eiis in illas ingredi. Quomodo porcos in mare egrent, 136, 1. Cur amet porces diabolus, XX, 469, 2. Cur daemons adament sepulcras, XI, 743, 2: Qui habitant in sepulcris, et in delubris id est dormiant.

*Cur vocantur legio, XVI, 134, 2. Alii sunt Persici, Medici, Africi, ali⁹ australes, meridionales, etc., IV, 280, 1.

*Inter eos ali sunt principes, ali inferiores, XV, 251, 2: In principe demoniorum ejicit daemonia. Inter eos alii potestates, ali sunt prin-